

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Börcs

Börcs

DÁTUM (2023-2028)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	36
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	40
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	48
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	51
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	53
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	55
1. A HEP IT részletei.....	55
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	55
Jövőképünk.....	55
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális).....	57
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	59
3. Megvalósítás.....	63
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	63
3.2 A megvalósítás folyamata.....	63
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	66
3.4 Nyilvánosság.....	66
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	67
4. Elfogadás módja és dátuma.....	68

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Börcs Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A község elhelyezkedése: Börcs Győr-Moson-Sopron megyében található. Győrtől 12 km-re észak-nyugati irányba. A község területe bel és külterületekkel együtt 12,77 Km². A község kilenc településsel közvetlenül határos: Abdával, Öttevényen, Mosonszentmiklóssal, Enesével, Rábapatonával és Ikrénnyel. Külterületekkel közvetlenül határos a 6 település egymással. A megyeszékhelyről Börcs autóbusszal és autóval mintegy 20 perc alatt közelíthető meg. Vasútvonal 2,2 Km hosszan húzódik a település belterülete mellett, de vasúti megálló nincs a településen, Börcs Abdán keresztül közelíthető meg vasúti közlekedéssel. A szomszédos községekben több nagyvállalat is működik, ezek munkalehetőséget biztosítanak természetesen a börcsi lakosság számára is. Börcs nem zsáktelepülés három irányból közelíthető meg aszfaltozott úton. Az 1-es számú fő útvonal közvetlen Abdán és Öttevényen keresztül, a 85-ös főúthoz közvetlenül elérhető. Az M1-es autópályára közvetlen csatlakozás nincs. A Bécs – Budapest útvonal Abdán keresztül érhető el.

Legnagyobb jelentőséggel a megyeközpont közelsége bír, Győr, az M1-es autópálya, az 1-es főút 10 perc alatt megközelíthető. Ez a közelség meghatározó Börcs számára a széles rétű munkalehetőségek miatt.

A község vízrajz: A község életét, elhelyezkedését a történelem során, és napjainkban is a folyók jelentősen meghatározzák. Börcsön a talajvíz magasan található, ez sok problémát okoz a község lakói és a mezőgazdasági termelők számára. Árvizek levonulása után a hidrosztatikai nyomás miatt a talajvíz a település nagy részén nem jelent gondot, hiszen alapesetben 5-7 m mélységben található. Egyes alacsonyabban fekvő utcákban előfordulhat probléma – Ady utca egy része, Kenderföldi utca, Sárdosi utca-. Talajvíz a község bármely részén 5-7 méter mélységben megtalálható. A talajból nyert víz minősége emberi fogyasztásra csak 80 m körül alkalmas, a nitrát szennyezés miatt. A község belterületétől 1-2 km- re folyik a Rábca-folyó. A folyó vízhozama

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

jelentős (időjárástól függő). Általában két árhullám vonul le a folyón. Jelentős mértékben még nem veszélyeztette a falut. A talaj és a felszín kialakításában nagy szerepe volt. Ártere ökonómiai és ökológiai szempontból is jelentős. Ártereit szürkenyár, pannonnyár, és ártéri füzek alkotják, melyek jelentős értéket képviselnek a faipar számára.

A Rábca folyó szabályozásra került, az újmetcés a Mosoni-Dunába folyik és egy mellékág a Radnóti szobornál kilép a főágból és Győrben folyik a Mosoni-Dunába. A szabályozás hatására holtágak jöttek létre. A legnagyobb holtág a Börcsi-kanyar árvizek idején elönti a Dobsai legelőt és erdőt mocsaras ingoványos területei nagy ökológiai értéket képviselnek. Számos védett növény tekinthető meg az Abda-Börcs tanösvény mentén. A Rábca holtág (Börcsi-kanyar) Egészen Börcs határáig folyik.

Összefoglalóan folyók, holtágak alkotják Börcs vízrajzát és alakítják, meghatározzák ökológiáját.

Domborzati viszonyok talajadottságok:

Börcs földrajzi elhelyezkedéséből adódóan síkvidéki területen fekszik. Külterületén síkvidéki szántók és ártéri erdők találhatók. A talaj adottságok változók Börcs külterületi szántói 98%-ban Rábcai öntéstalaj. Átlagban 23-25 % aranykorona értéket képviselnek.

A Rábcai öntéstalajokra jellemző, hogy termőrétegük alacsony 50-80 cm. A mezőgazdasági termelés szempontjából értékes termőréteg alatt változó vastagságú homok, kavics vagy gyenge minőségű termőréteg található. A termőréteg alatt található homok és kavicsrétek a talaj vízgazdálkodását jelentősen rontja.

A község infrastruktúra és intézményi ellátottság

Egy község életszínvonalának egyik mutatója a kiépített infrastruktúra mennyisége és minősége. Az infrastruktúra hatással van az emberek életére, de kiemelkedő jelentősége van az ide települő vállalkozások és vállalatok számára. Így természetesen közvetetten befolyásolja a község gazdaságát és a munkahely kínálatot.

Börcs közmű ellátottsága és minősége:

Úthálózat: Börcs belterületén az utak 100%-ban portalanítottak. A belterületen minden út szilárd jó minőségű útburkolattal rendelkezik. Az utak kátyú javítása és felújítása folyamatosan a költségvetési keretek határain belül történik.

Ivóvíz ellátottság: A község minden utcájában húzódik ivóvíz főgerinc. Így minden börcsi háztartásnak lehetősége van, hogy rákössön az ivóvíz hálózatára. Ez a faluban minden háztartásnál 100%-ban teljesül. Börcs nem rendelkezik saját víztisztítóval. Az ivóvizet Győrből a vezetéken keresztül kapják a felhasználók.

Szennyvíz csatorna ellátottság: A község minden belterületi útja mellett húzódik szennyvíz főgerinc. A szennyvíz hálózatra a felhasználók 99%-a van rákötve. A vállalatok, vállalkozások 100%-a a háztartások 99% veszi igénybe a szolgáltatást. Börcs saját szennyvíz tisztító állomással nem rendelkezik. A keletkezett szennyvizet átemelő szivattyúk segítségével Győrbe szállítja a szolgáltató.

Földgáz: A fent említett két közükhöz hasonlóan a földgáz főága is minden utca vonalán végig húzódik. A használatról pontos adat nem áll rendelkezésemre, becslés alapján a háztartások 70% vesz igénybe a földgázszolgáltatást.

Áram, telefon, kábeltévé kiépítettsége.: A község területén mind három szolgáltatás 100%-ban kiépített és igénybe vehető. A szolgáltató által a karbantartás folyamatos az üzemzavarok elkerülése megelőzése szempontjából.

Külterületi utak: A külterületen található utak nem rendelkeznek szilárd aszfaltburkolattal (nem portalanítottak). A külterületi utak minősége közepes.

Börcs község intézményi ellátottsága, és létesítmények száma:

Akár egy kistelepülés számára is fontos az intézményi ellátottság mennyisége és minősége. A hivatalos ügyek könnyű intézése és a lakosok szórakozási lehetősége.

Egészségügy: A községben két orvosi rendelő található. Két orvos látja el a betegek ellátását és az iskolások szűrését.

Oktatás: A községben egy óvoda üzemel, tagóvodaként a központ Abdán található a Mézeskalács Napközi Otthonos Óvodában és Bölcsődében. A lakosok gyermekeiket helyben tudják óvodába járatni.

Börcsön egy iskola üzemel a Zrínyi Ilona Általános Iskola tagintézményeként. Az iskola 1-4 osztályos általános iskolaként üzemel. Ötödik osztálytól a Börcsi diákok nagy része is Abdán tanul.

Sport: a község külterületén 2 futballpálya található, a pályák biztosítják a szórakozást, kikapcsolódást a sportolni vágyók számára. A sportpályák mellett található egy 1ha-os lovas pálya, ahol évi 1 alkalommal lóverseny kerül megrendezésre, és a hobбилovasok számára egész évben rendelkezésre áll. Az iskola mellett üzemel egy felújított műfüves pálya, ami az iskolások és a lakosság számára biztosít sportolási lehetőséget.

Civil és kulturális szervezetek: A községben több civil szerveződés működik. A civil szerveződések célja a lakosság szórakozási lehetőségének biztosítása.

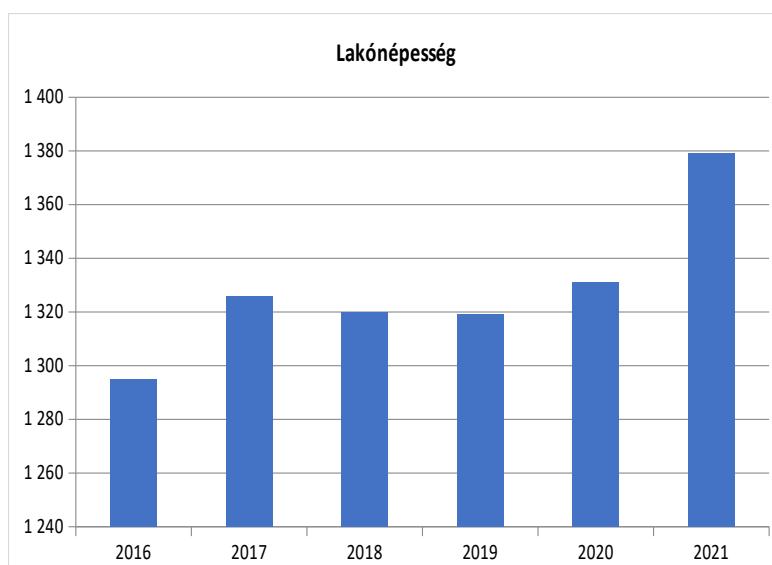
A település területén polgárőrség működik, napi járőrözés során biztosítják a lakosok vagyon és testi épségének biztosítását.

Civil szervezetek, szerveződések: Börcsi Faluvédő és Művelődő Egyesület BÖFME, Tűzoltó Egyesület, Sportkör, Őszi Napsugár Nyugdíjas Egyesület, Vöröskereszt, Polgárőrség.

Demográfiai mutatók elemzése

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	1 295	bázis év
2017	1 326	102,39%
2018	1 320	99,55%
2019	1 319	99,92%
2020	1 331	100,91%
2021	1 379	103,61%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

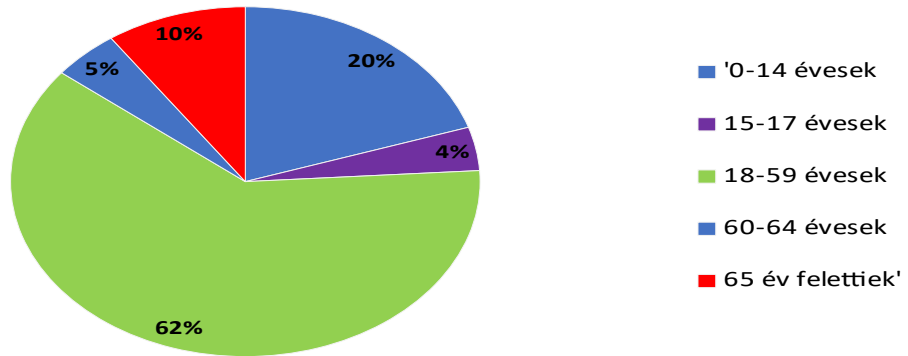

Börcs lakónépessége a 2016-os bázisához viszonyítva emelkedik a vizsgált években, 2021-ben érte el a legmagasabb értéket. Ekkor a lakónépesség megközelítette az 1380 főt.

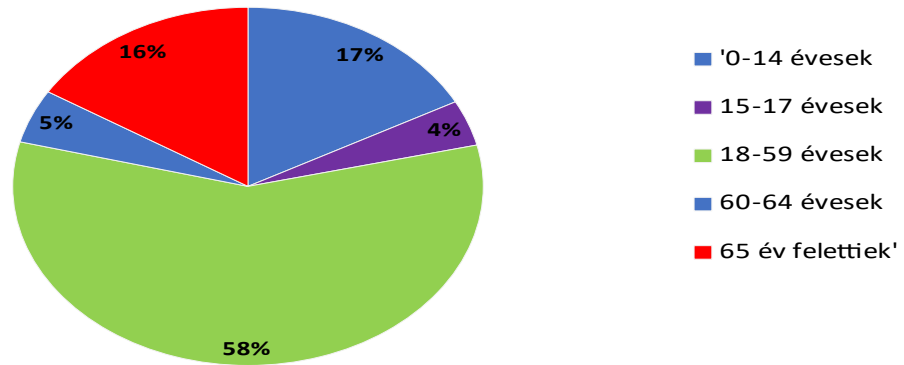
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	671	681	1352	49,63%	50,37%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			38	2,81%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	134	117	251	9,91%	8,65%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	27	28	55	2,00%	2,07%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	414	393	807	30,62%	29,07%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	31	33	64	2,29%	2,44%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	65	110	175	4,81%	8,14%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

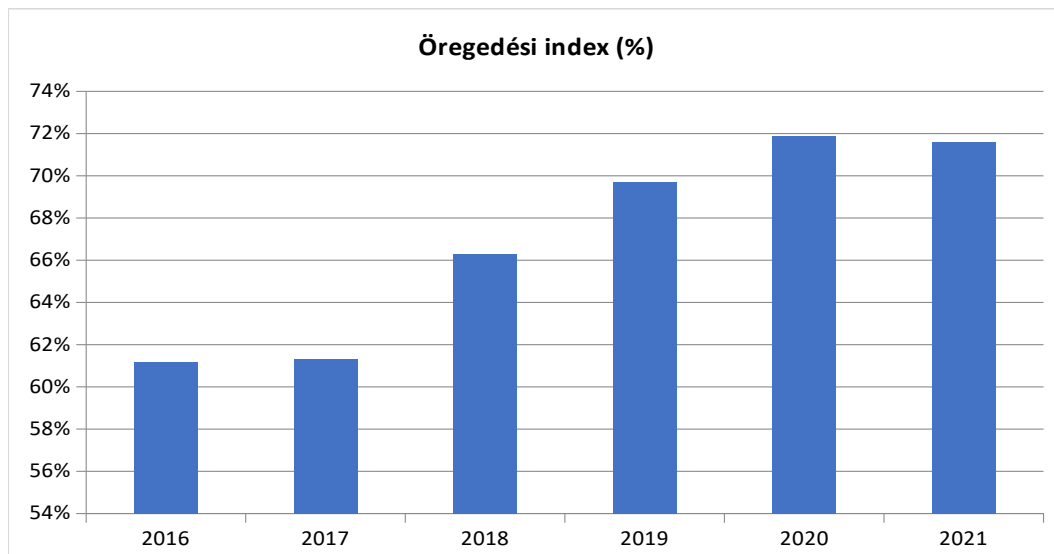
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint megoszlását mutatja a táblázat és a 2 diagramm 2019-ben. Az állandó népességből a nők aránya kis mértékben magasabb mint a férfiaké. A korcsoport szerinti megoszlást vizsgálva a nők és a férfiak esetében is a 18-59 évesek közötti lakosok száma a leg magasabb. A nők esetében a legalacsonyabb a 15-17 évesek száma, a férfiak estében a 60-64 évesek szám a leg alacsonyabb.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	159	260	61,15%
2017	160	261	61,30%
2018	167	252	66,27%
2019	175	251	69,72%
2020	179	249	71,89%
2021	184	257	71,60%

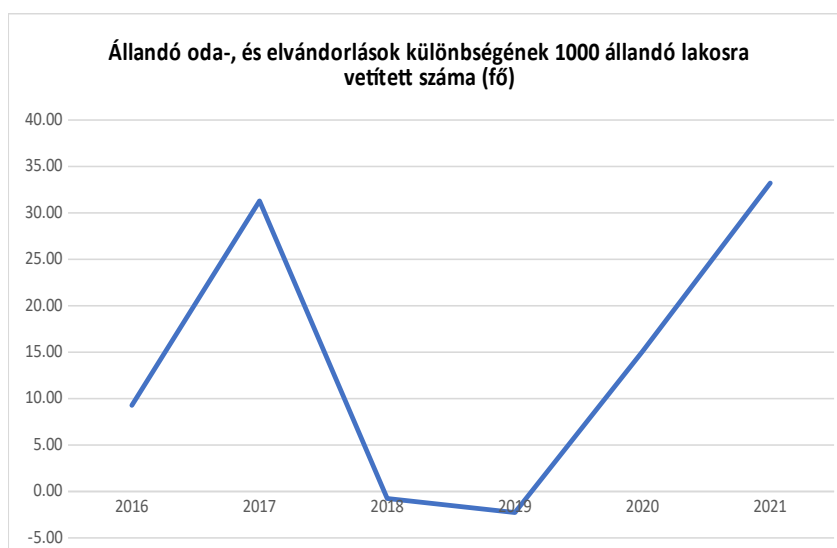
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregségi index minden évben 100% alatt volt ebből adódóan Börcs népességszerkezete fiatalos.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	9,27
2017	31,29
2018	-0,76
2019	-2,27
2020	15,09
2021	33,21

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázatban a belföldi vándorlások mértékét vizsgálhatjuk. A mutató meghatározza Börcs vonzerejét”. Ez tükrözi, hogy Börcsön szívesen alapozzák jövőjüket a letelepedők.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-5,41
2017	-6,87
2018	-1,51
2019	2,27
2020	-6,04
2021	-0,74

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A diagramon jól megfigyelhető a természetes szaporodás hullámzó tendenciája. A mutatószámot két tényező befolyásolja, az egyik a halálozások száma s másik a gyermekvállalási szándék. A halálozások számát természetesen nem tudjuk jelentős mértékben befolyásolni, a természetes szaporodás nagyban függ attól, hogy a lakosok mennyi gyermeket vállalnak. A gyermekvállalást természetesen a leendő szülők anyagi helyzete befolyásolja. Sokan anyagi helyzetük miatt mondanak le a gyermekvállalás örömeiről.

Értékeink, küldetésünk

A cél, hogy Börcs község területén élők közül, senki ne tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen, vagy közvetett formáját, továbbá, hogy mindenkivel szemben érvényesüljön az egyenlő bánásmód elve.

Cél a hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltárása, valamint esélyegyenlőségük előmozdítását szolgáló intézkedések meghozatala, a következő területekre különös tekintettel:

- a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés, megelőzése, megszüntetése,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása,
- munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítása
- a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási esélyeinek javítása
- az egyenlő bánásmód érvényesítése a helyi döntéshozatalban.

Fentiek a következő területekre fókuszálnak: lakhatás, foglalkoztatás, egészségügyi ellátás igénybevétele, oktatás, szociális, és közszolgáltatások területe.

A fókuszban lévő csoportok: mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők csoportja.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Börcs település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A település esélyegyenlőségi programját a mindenkor hatályos – lentebb felsorolt - dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal összhangban kell megalkotni, ugyanakkor ezek megalkotásánál is mindenkor figyelembe kell venni az állampolgári jogok, valamint esélyegyenlőség érvényesülését.

- költségvetési koncepció
- gazdasági program
- szolgáltatástervezési koncepció
- köznevelés-fejlesztési terv
- településfejlesztési stratégia
- településrendezési terv
- településszerkezeti terv
- településfejlesztési koncepció

A költségvetési koncepció, valamint a gazdasági program kapcsolódási pontja az esélyegyenlőségi programmal, azon pénzügyi lehetőségek betervezése, biztosítása, melynek kapcsán megvalósul a gyermekek óvodai nevelésének megszervezése, oktatása, a munkanélküliek, illetve szociálisan rászorultak, mélyszegénységben élők támogatása, segélyezése, az idősek, fogyatékkal élők szociális alapszolgáltatásban részesítése, illetve az ezen csoportokhoz kapcsolódó településszintű rövid- és hosszútávú fejlesztések megvalósításának, pénzügyi háttérének biztosítása.

Börcs község Önkormányzata a helyi szociális rendeletbe foglalt pénzbeli és természetbeni ellátások finanszírozását minden évben betervezi, szem előtt tartva az egyre növekvő igényeket.

A családok egyre nehezebb helyzete miatt minden évben tervezni kell a különböző természetbeni juttatásokra is, mint például a tüzifa támogatás.

Az Önkormányzat a segélyszervezetek által szervezett kiosztási akciókban részt vesz, melynek során szintén felmerülnek költségek (pl.: szállítási).

A civil szervezetekkel való együttműködés szintén több célcsoportot érint, az Önkormányzat pénzügyi támogatást nyújt több olyan civil szervezetnek, amely tevékenyen közreműködik a célcsoportokkal való kapcsolattartásban, segítségnyújtásban.

A *szociális szolgáltatástervezési koncepcióban* az ágazat irányításának a szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos távlati céljai jelennek meg. Adott településre keretbe foglalja a szociális szolgáltatások különféle részterületeinek jellemezőit. Célja a szociális szolgáltatások egyenletes fejlődésének a biztosítása, a szolgáltatásokat érintő lefedettség optimalizálása.

Célja továbbá, hogy a jelenlegi finanszírozási helyzet mellett egy olyan program készüljön, mely több éves időtartamra tartalmaz ajánlásokat a feladatok végrehajtására, melyeket jogszabályok határoznak meg a szociális ellátások területén.

A fejlesztések középpontjában a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását, a segítők és segítettek együttműködését.

Börcs községben a fentiek miatt a cél, hogy a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működjenek, és a *törekvés az, hogy teljes mértékben sikerüljön lefedni a szociális szükségleteket.*

A település arra törekszik, hogy a szolgáltatási struktúra kialakításánál, fejlesztésénél arra törekszik, hogy differenciát, komplex ellátások feltételei teremtse meg.

A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben az önkormányzat feladata, kötelezettsége, hogy gondoskodjon a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna.

A hatályos szabályozás szerint a *köznevelési-fejlesztési tervet* a Gy-M-S vármegyei Kormányhivatal készíti el, azonban a helyi önkormányzatnak véleményezési joga van, mely során a véleményalkotásba bevonásra kerülnek a köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, szülői és diákszervezetek.

A *településrendezési terv, a településszerkezeti terv, a településfejlesztési koncepció* kidolgozása során, a társadalmi, gazdasági és környezeti szempontoknak, valamint az ezeket biztosító intézményrendszernek van döntő szerepe.

Abda község vonatkozásában – mint minden településen - széles kört felölelő a fenti terület, hiszen a fejlesztések a település minden lakóját érintik, a lakókörnyezet minősége, a szolgáltatások elérése kapcsán, azonban a külterületi részeken élők szempontjából az esélyegyenlőségi program feladatokat ró az Önkormányzatra.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Börcs község a Győri Többcélú Kistérségi Társulás tagja, mely társulás a jogszabályi háttér változása miatt napjainkban átalakuláson megy keresztül, mind szervezetileg, mind az érintett települési kör tekintetében.

A települések szempontjából, mindenképpen követendő út, a társulási formában való összefogás, mely az esélyegyenlőség kérdését érintő számtalan területen is kamatoztatható.

A főbb területei a társulási együttműködésnek a foglalkoztatás.

Területek:

- Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak.
- Községek működése, azok szerepe, részvétele a különböző programokban.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes. Az adatok gyűjtése elsősorban , a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás.

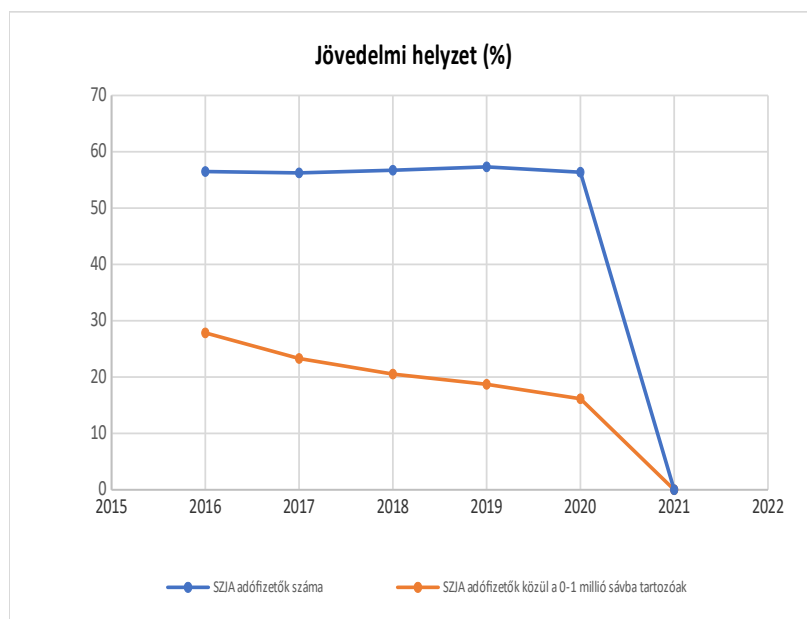
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmezőségi mutatók vizsgálata során betekintést lehet nyerni a családok anyagi helyzetére. A mi meghatározza az emberek társadalmi elhelyezkedését. Az egyes emberek és a családok jövedelmi helyzete generálhatja a társadalmi hátrányos megkülönböztetést. És egyben generálhat a társadalom számára egyfajta megfelelési kényszert, ami mentálhigiénias problémákat generálhat és feszültséget okoz a társadalom egyes rétegei között. A jövedelmi viszonyok vizsgálatának egyik fontos mutatószáma, az egy főre jutó havi nettó jövedelem. Ez a jövedelmezőségi mutatószám az elmúlt években az alábbiak szerint alakult Börcsön. Börcs Község Önkormányzatának célja a lakosok munkaerőpiacon történő elhelyezkedésének segítése, ezáltal a családok rendszeres jövedelemhez juttatása, a szegénység és a mélyszegénységbe kerülő családok számának nullára redukálása. A mélyszegénység a börcsi lakosok körében is tapasztalható ám számszakilag kimutatható adatokkal még nem mérhető.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	56,49	27,84
2017	56,25	23,30
2018	56,72	20,53
2019	57,32	18,71
2020	56,37	16,15
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

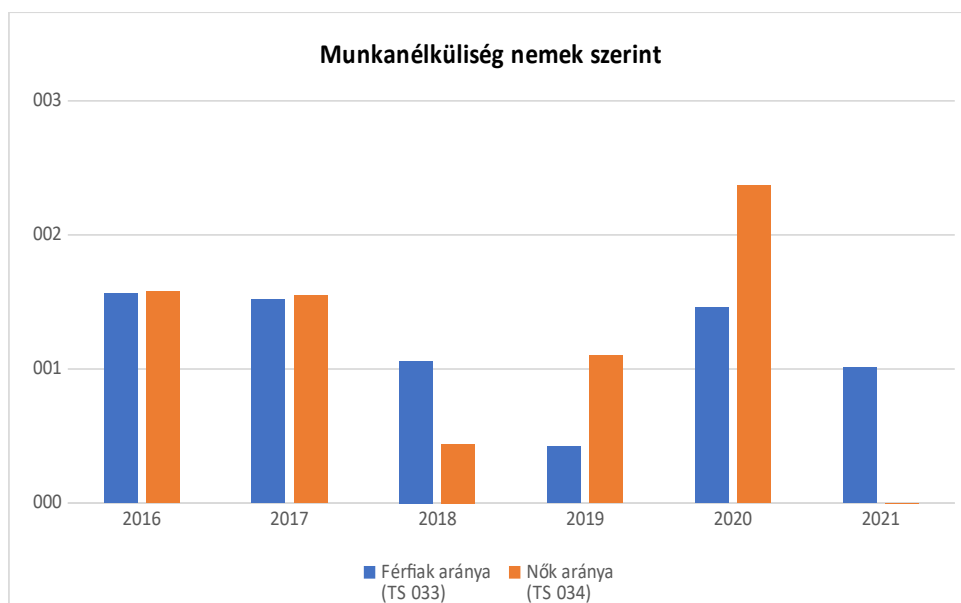
Börcs földrajzi adottságaiból adódóan komparatív előnyökkel bír a munkalehetőségek tekintetében is. A környező településeken több kisebb egyéni vállalkozás és gazdasági társaság is működik, munkalehetőséget biztosítva ezzel, a börcsi lakosok számára. Földrajzi adottságokból eredően a munkalehetőségeket vizsgálva kiemelkedő jelentősége van a megyeszékhelynek, Győrnek. Győr város ipara, elsősorban autóipara széleskörű munkalehetőséget biztosít a pályakezdők és a több éves tapasztalattal rendelkező munkavállalók részére is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	1,56	1,58	1,57%
2017	1,52	1,55	1,54%
2018	1,06	0,44	0,75%
2019	0,42	1,10	0,76%
2020	1,46	2,37	1,92%
2021	1,01	0,00	0,51%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázata Nyilvántartott állás keresők arányát mutatja az állandó népességben a 15-64 évesek körében. Ez a mutatószám az össz. lakosság tekintetében minden évben 2 % alatt maradt. A leg kevesebb 2021-ben volt. A nők és a férfiak esetében is 2021-ben volt a leg alacsonyabb a mutatószám. Nők esetében 0 volt a 15-64 év között állás kereső Börcsön. A leg magasabb 2020-ban volt a mutatószám ekkor közelítette a 2 %-ot.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

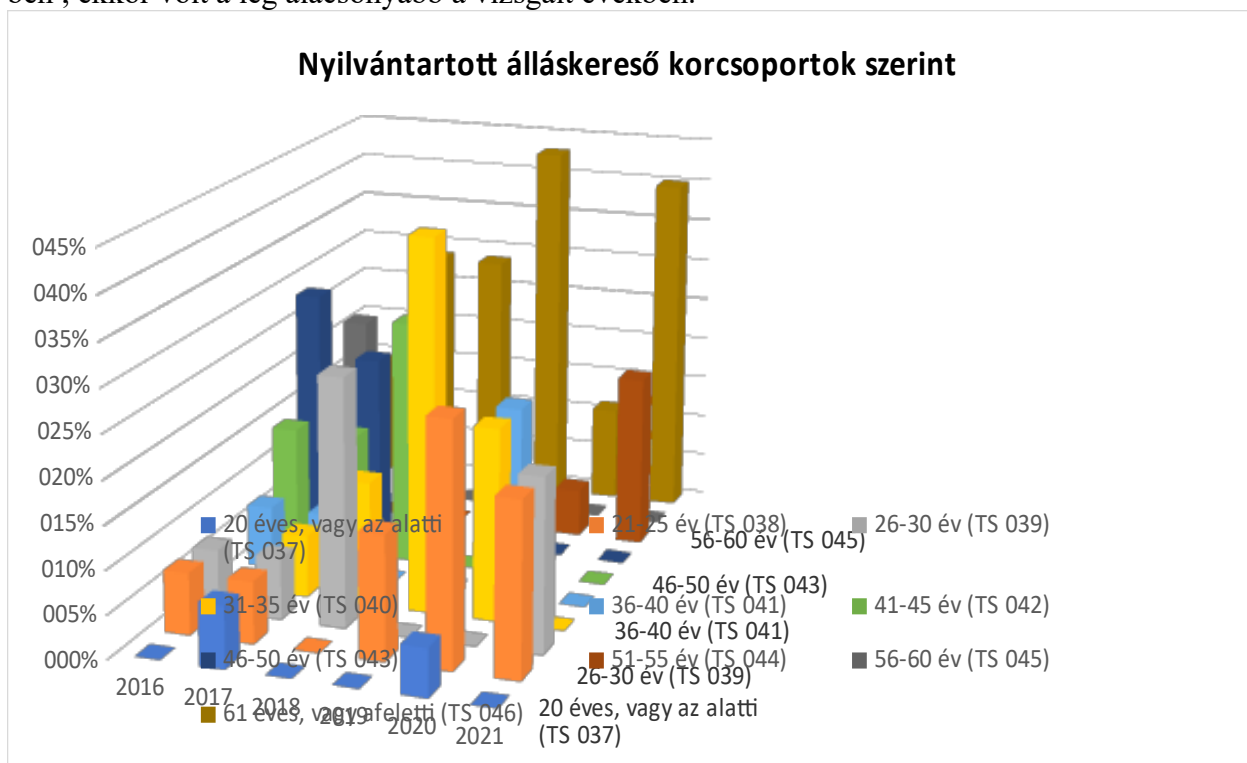
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		14	14	7	7	18
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	7,14%	0,00%	0,00%	5,56%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	1,00	0,00	1,00	5,00	1,00
	%	7,14%	7,14%	0,00%	14,29%	27,78%	20,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	1,00	2,00	0,00	0,00	1,00
	%	7,14%	7,14%	28,57%	0,00%	0,00%	20,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	1,00	3,00	4,00	0,00
	%	0,00%	7,14%	14,29%	42,86%	22,22%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	4,00	0,00
	%	7,14%	7,14%	0,00%	0,00%	22,22%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	2,00	2,00	0,00	1,00	0,00
	%	14,29%	14,29%	28,57%	0,00%	5,56%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	28,57%	21,43%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	5,56%	20,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	21,43%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	4,00	2,00	3,00	2,00	2,00
	%	14,29%	28,57%	28,57%	42,86%	11,11%	40,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők korcsoportok szerinti bontását vizsgálva, rávilágíthatunk a munkanélküliséggel leginkább érintett csoportokra. A 20 éves és fiatalabb korosztály kevésbé érintett, mert a legtöbben iskolai tanulmányaikat töltik. A leginkább érintett a 31-35 év közötti korosztály.

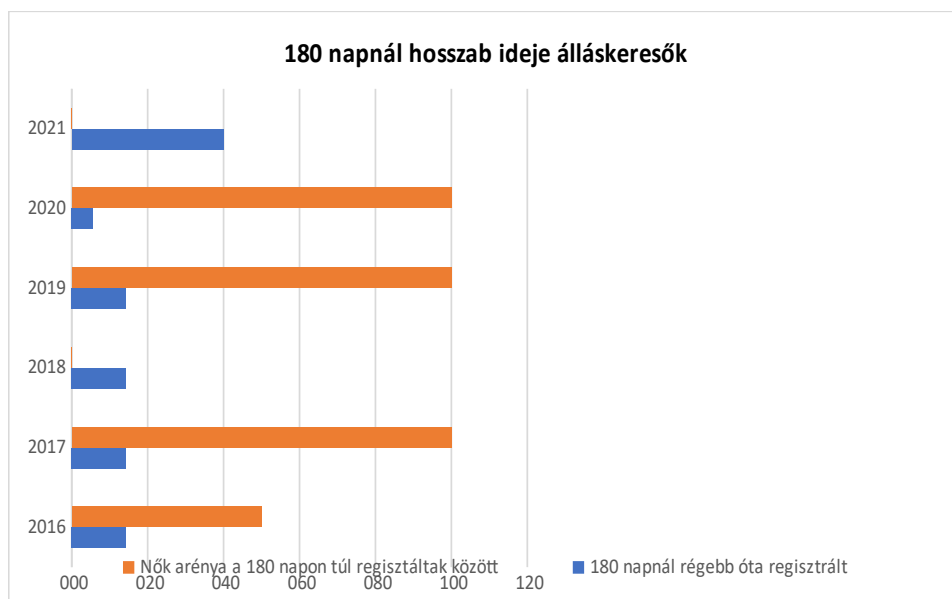

A nyilvántartott álláskeresők szám a vizsgált években hullámzó tendenciát mutat. A 2016-2017-es évben magas szinten stagnált, a 2018-2019-es években alacsonyabb szinten stagnált a 2017-es évhez képest. A legmagasabb érték 2020-ban volt. Ezután erősen csökkent a mutatószám 2021-ben, ekkor volt a leg alacsonyabb a vizsgált években.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	14,29	50,00
2017	14,29	100,00
2018	14,29	0,00
2019	14,29	100,00
2020	5,56	100,00
2021	40,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

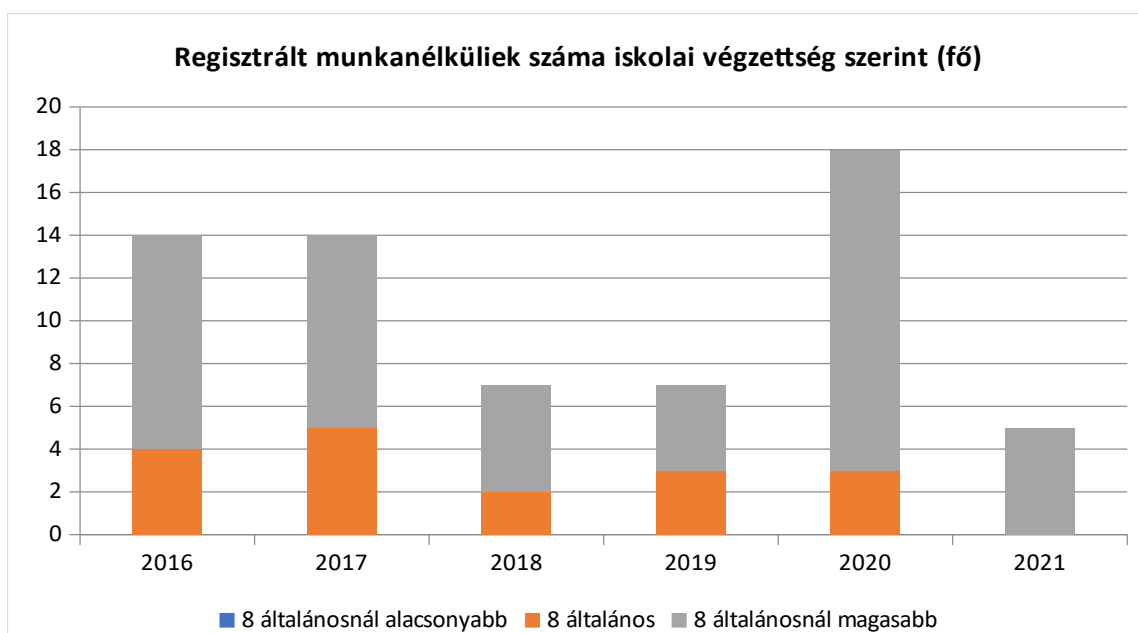

A tartós munkanélküliek számának alakulásánál figyelembe kell venni a nemek arányának alakulását is. Az összes regisztrált álláskeresőnek 14,29 %-a tartósan munkanélküli, ami azt jelenti, hogy 180 napnál régebben regisztrált álláskereső. A számadatok kiértékelésével kiemelt figyelmet kell fordítani a tartósan munkanélküli börcsi álláskeresőkre, segíteni kell mielőbbi elhelyezkedésüket. Az adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a nők a leginkább érintettek a tartós munkanélküliségben.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	14	0	0,00%	4	28,57%	10	71,43%
2017	14	0	0,00%	5	35,71%	9	64,29%
2018	7	0	0,00%	2	28,57%	5	71,43%
2019	7	0	0,00%	3	42,86%	4	57,14%
2020	18	0	0,00%	3	16,67%	15	83,33%
2021	5	0	0,00%	0	0,00%	5	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

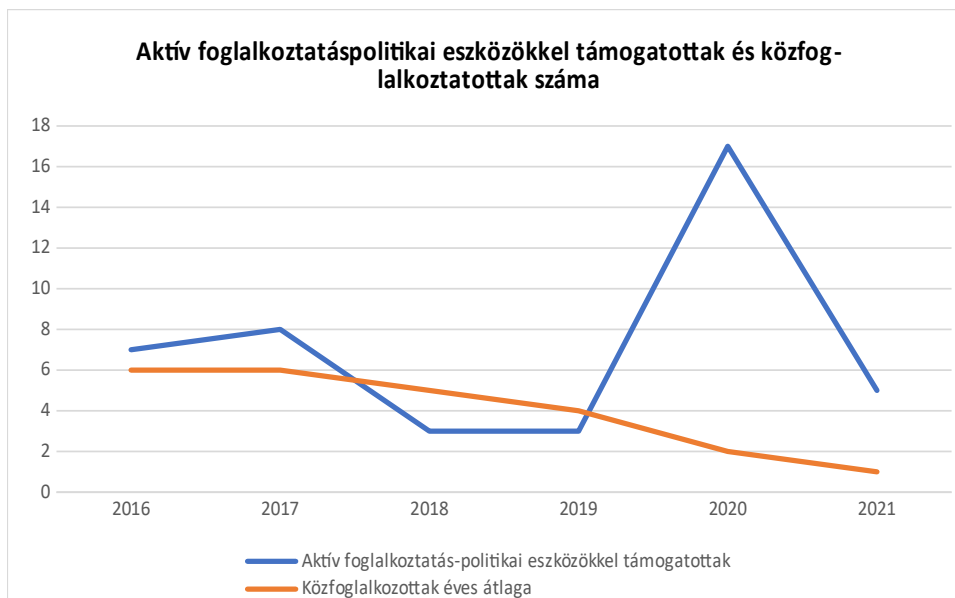

A munkaerőpiacon való elhelyezkedés szempontjából meghatározó a munkakeresők iskolai végzettsége. A diagramból látható, hogy Börcsön a nyilvántartott álláskeresők mindegyike rendelkezik legalább általános iskolai végzettséggel. Arra vonatkozóan, hogy a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező álláskeresők, felnőtt oktatásban szeretnék megszerezni alapfokú végzettségüket nincs adat.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	7	6
2017	8	6
2018	3	5
2019	3	4
2020	17	2
2021	5	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tartós munkanélküliek foglalkoztatását segíti a közmunkaprogram. A közfoglalkoztatásban résztvevő lakosoknak, segít visszatérni a munka világába.

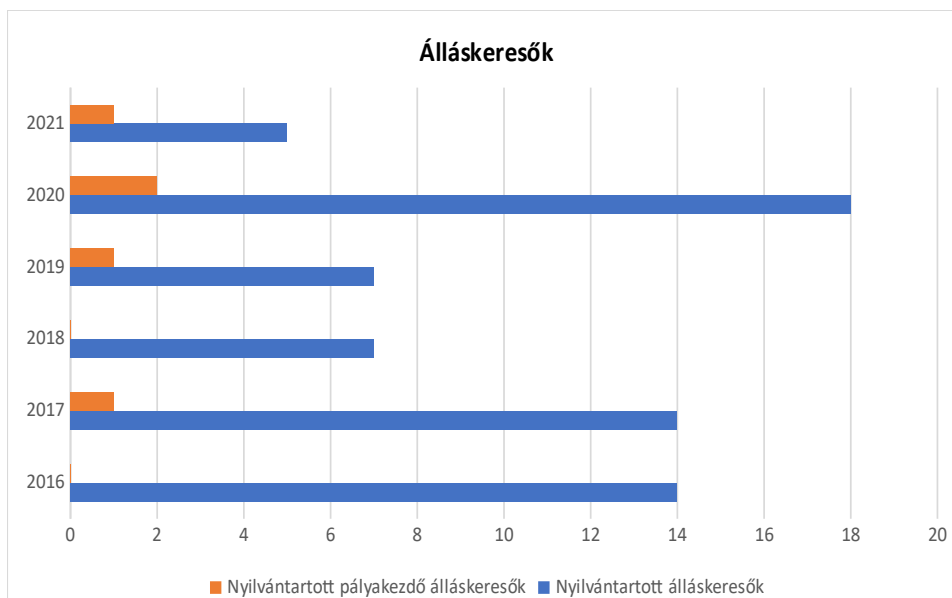
A közmunkaprogram kezdetétől, folyamatosan vannak foglalkoztatva börcsi lakosok, Börcs Község Önkormányzatánál a közmunkaprogram keretében. A programban résztvevő lakosok a polgármester irányítása alatt parképítési, parkfenntartási feladatokat látnak el. A 2022-es népszámláláson, Börcsön senki nem nyilatkozott arról, hogy roma. Ezért Börcsön a közmunkaprogramban roma származású személy nem vesz részt. Börcs Község Önkormányzata a jövőben is fog közmunkaprogram keretében pályázni és ez által munkalehetőséget biztosítani több helyi lakosnak. A közmunkaprogram segíti a mélyszegénységben élő lakosok megélhetésének segítségét.

A közmunkaprogram kezdetétől, folyamatosan vannak foglalkoztatva börcsi lakosok, Börcs Község Önkormányzatánál a közmunkaprogram keretében.. A programban résztvevő lakosok a polgármester irányítása alatt parképítési, parkfenntartási feladatokat látnak el. A 2011-es népszámláláson, Börcsön senki nem nyilatkozott arról, hogy roma. Ezért Börcsön a közmunkaprogramban roma származású személy nem vesz részt. Börcs Község Önkormányzata a jövőben is fog közmunkaprogram keretében pályázni és ez által munkalehetőséget biztosítani több

helyi lakosnak. A közmunkaprogram segíti a mélyszegénységben élő lakosok megélhetésének segítését.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	14	0
2017	14	1
2018	7	0
2019	7	1
2020	18	2
2021	5	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Börcs Község lakosainak foglalkoztatáshoz való hozzáféréseinek esélyeit több tényező is befolyásolja. Börcs 15 km-es körzetében több településen is működnek, nagyvállalatok gyárai, vállalkozások melyek széleskörű munkalehetőséget biztosítanak mind a nők mind a férfiak számára. Lébényben létrejött ipari park, Kunszigetben működő 2 gyár, Abdán működő mezőgazdasági gépgyár és természetesen a megyeszékhely, Győr nagy ipari parkjában több nagyvállalat is működik élén az Audi Hungária Motor Kft-vel és több száz beszállítójával, melyek munkalehetőséget biztosítanak a börcsi lakosok számára is. A pályakezdő és a nagyobb munkatapasztalattal rendelkező nőknek és férfiaknak egyaránt. A gyárak Börcshöz való közelsége

nem igényel nagy ingázást és áldozatot a munkavállalók részéről. Hátrányként említhető, hogy Börcsön közvetlen vasúti közlekedésre nincs lehetőség. A lakosok munkahelyeiket személygépkocsival, autóbusszal vagy kerékpáron tudják megközelíteni. Az Abda-Győr kerékpárút elkészültével a kerékpáros közlekedés gyorsabbá és biztonságossá vált kerékpáron is.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhető g átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapoko n	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	16 perc	12	23 perc	nincs vasútvonal	nincs vasútvonal	14 km	30 perc
Megyeszékhely	16 perc	12	23 perc	nincs vasútvonal	nincs vasútvonal	14 km	30 perc
Főváros	1 óra 20 perc			nincs vasútvonal	nincs vasútvonal	208,3 km	17 óra 22 perc

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

A legközelebbi centrum és megyeszékhely a földrajzi adottságokból adódóan azonos, Győr Megye Jogú Város. A megyeszékhely átlagos forgalmi viszonyokat tekintve 16 perc alatt megközelíthető Börcsről, míg a főváros, Budapest megközelítése az M1-es autópályán keresztül 1 óra 20 perc alatt elérhető. Autóbusszal Győr város 23 perc átlagos utazási idővel számolva munkanapokon 12 autóbusz járatpárral elérhető.

Börcsön a közmunkaprogram biztosítja a helyiek foglalkoztatást, természetesen bizonyos keretek között. Az **IKSZT (Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér)** elkészültével lehetőség nyílt magas informatikai felszereltséggel ellátott épületben, képzési programok, továbbképzések megtartására, akár több csoportnak, célcsoportnak is egy időben.

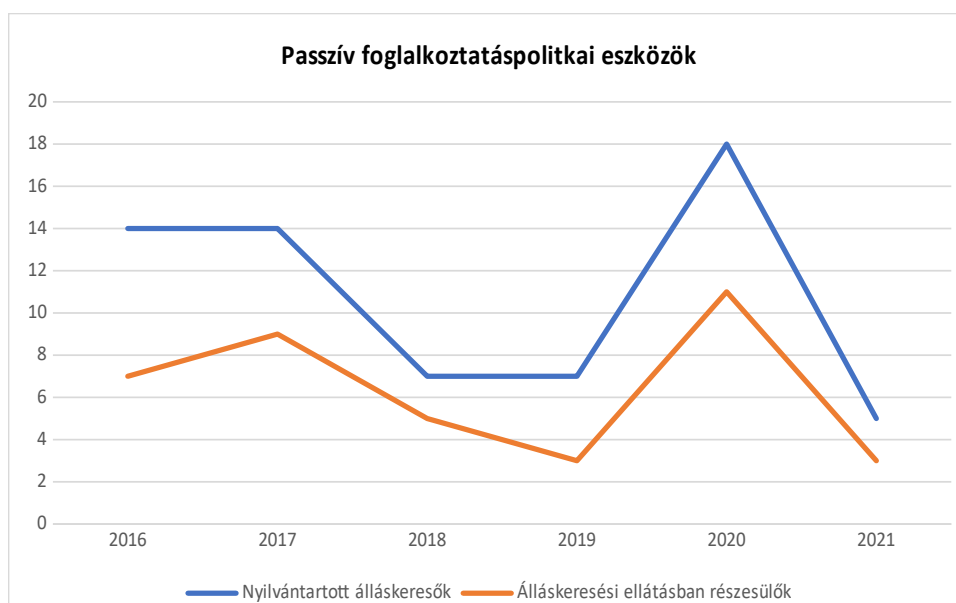
A közmunkaprogram segíti a mélyszegénységben élő lakosok megélhetésének segítését.

A foglalkoztatás területén történő hátrányos megkülönböztetésről nincsenek helyi adatok. Nincs arról információ, hogy panaszt tett volna a női vagy a férfínmeghez tartozó lakos, mert hátrányos megkülönböztetés érte volna a munkavállalás, munkakeresés során. Ezen a téren szélesebb körű információgyűjtésre van szükség a jövőben, hogy akit a munkahelyén vagy munkakeresés közben hátrányos megkülönböztetés és legyen lehetősége jogorvoslatra, legyen tájékoztatva arról, hogy panaszával hova fordulhat.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	14	1,60%	7	50,00%
2017	14	1,55%	9	64,29%
2018	7	0,78%	5	71,43%
2019	7	0,78%	3	42,86%
2020	18	1,99%	11	61,11%
2021	5	0,53%	3	60,00%

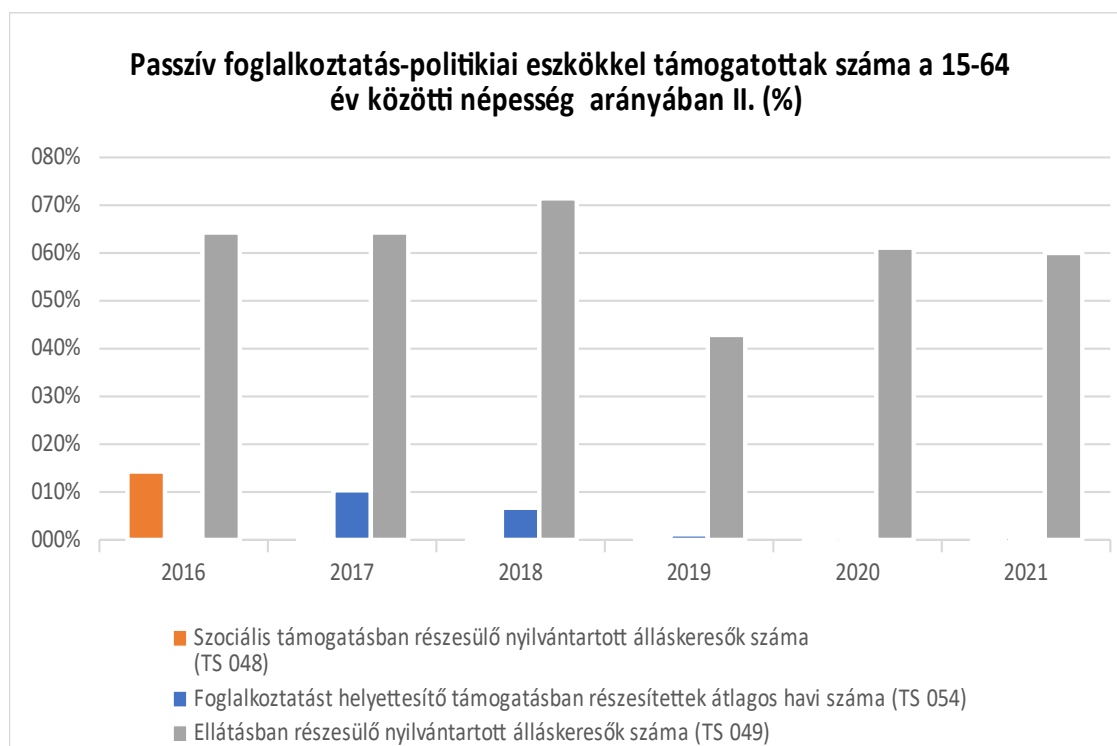
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	2	14,29%	n.a.	-	9	64,29%
2017	0	0,00%	1	10,36%	9	64,29%
2018	0	0,00%	0	6,71%	5	71,43%
2019	0	0,00%	0	1,14%	3	42,86%
2020	0	0,00%	0	0,00%	11	61,11%
2021	0	0,00%	0	0,00%	3	60,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatban szereplő a segélyben részesülők számát tartalmazó szám adatok az adott év során a negyedéves adatokból számolt átlagszámot tartalmazzák. A táblázatban a segélyezettek számát az aktív korúak a munkavállalásban leginkább érdekelt 15-64 éves korosztályhoz viszonyítottuk. A szám adatok azt tükrözik, hogy Börcsön az 15-64 éves korosztályhoz viszonyítva az álláskeresési segélyben részesített személyek száma 4% alatt volt a vizsgált időtartamban.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

Méltányossági közgyógyellátás

17. §

(1) Az Sztv. 50. § (3) bekezdésére tekintettel szociális rászorultnak kell tekinteni és méltányossági közgyógyellátásban lehet részesíteni a kérelmezőt

a) ha családjában az egy főre jutó havi jövedelem legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-a, vagy

b) egyedülálló, illetőleg gyermekét egyedül nevelő kérelmező esetében havi jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének legfeljebb 300%-a, és

c) a havi rendszeres gyógyító ellátásának a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerve által elismert költsége legalább az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 15 %-a, továbbá

d) egészségi állapota alapján vélelmezhető, hogy a c) pontban említett gyógyító ellátás költsége tartósan, legalább 6 hónapig fennáll, valamint

e) a kérelmező nem rendelkezik vagyonnal.

Forrás: Börcs község Önkormányzata képviselő-testületének 10/2011. (V.31.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozásáról (egységes szerkezetbe foglalva a 14/2011. (IX.06.) és a 2/2012. (I.24.) rendeletmódosításokkal)

Ápolási díj

11. §

(1) Méltányosságból ápolási díj állapítható meg annak a hozzátartozónak, aki

- a) 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi és
 b) családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át.

(2) E paragrafus alkalmazásában hozzátartozó fogalmára a mindenkori Polgári Törvénykönyv rendelkezései az irányadók.

(3) Az ápolási kötelezettség teljesítését – függetlenül attól, hogy az ápolási díj megállapítására milyen jogcímen került sor – a képviselő - testület a szociális ügyekkel foglalkozó köztisztviselő útján rendszeresen ellenőrzi.

(4) Ápolási kötelezettség nem teljesítésének minősül, ha az ápolást végző személy több egymást követő napon nem gondoskodik:

- a.) az ápolat személy alapvető gondozási, ápolási igényének kielégítéséről,
 b.) az ellátott és lakókörnyezete megfelelő higiénés körülményének biztosításáról,
 c.) az esetleges vészhelyzetek kialakulásának megelőzéséről.

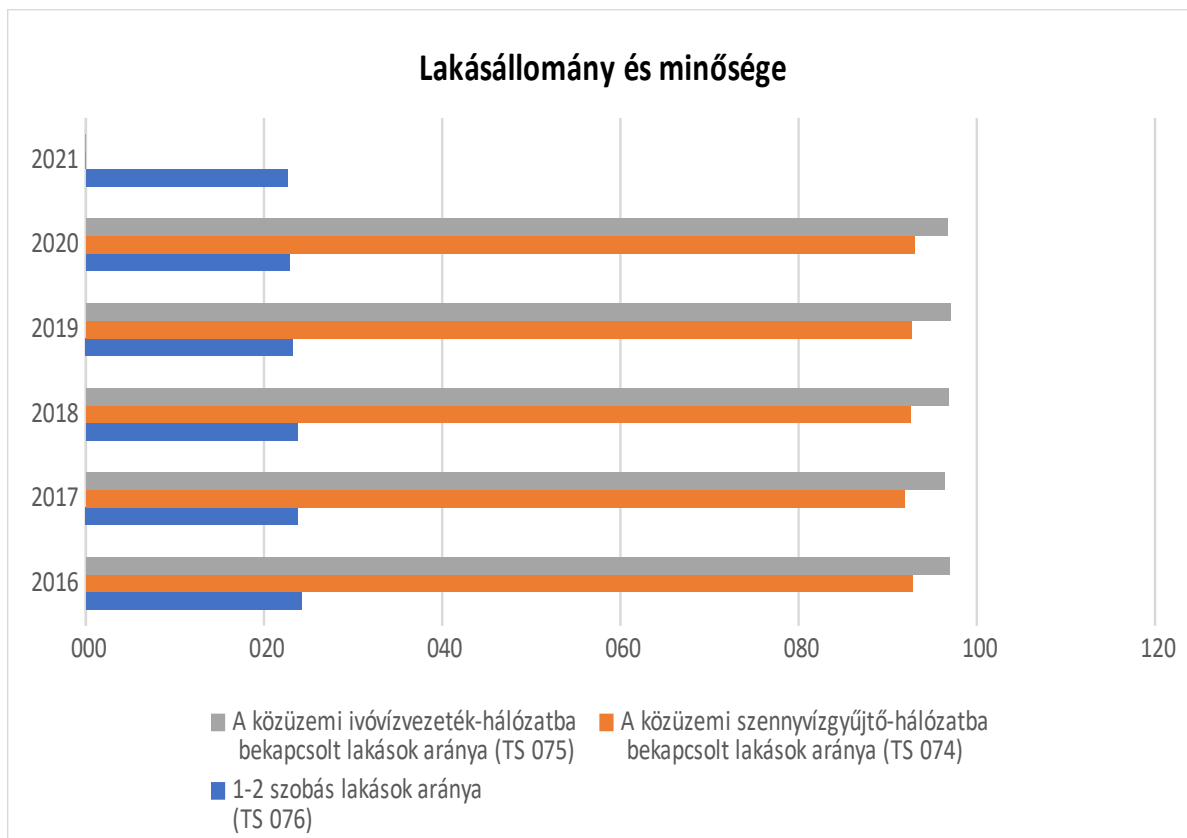
Forrás: Börcs község Önkormányzata képviselő-testületének 10/2011. (V.31.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozásáról (egységes szerkezetbe foglalva a 14/2011. (IX.06.) és a 2/2012. (I.24.) rendeletmódosításokkal)

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	458	6	13,10	24,24	92,79	96,94
2017	466	8	17,17	23,82	91,85	96,35
2018	471	5	10,62	23,78	92,57	96,82
2019	477	7	14,68	23,27	92,66	97,06
2020	485	8	16,49	22,89	92,99	96,70
2021	491	6	12,22	22,61	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

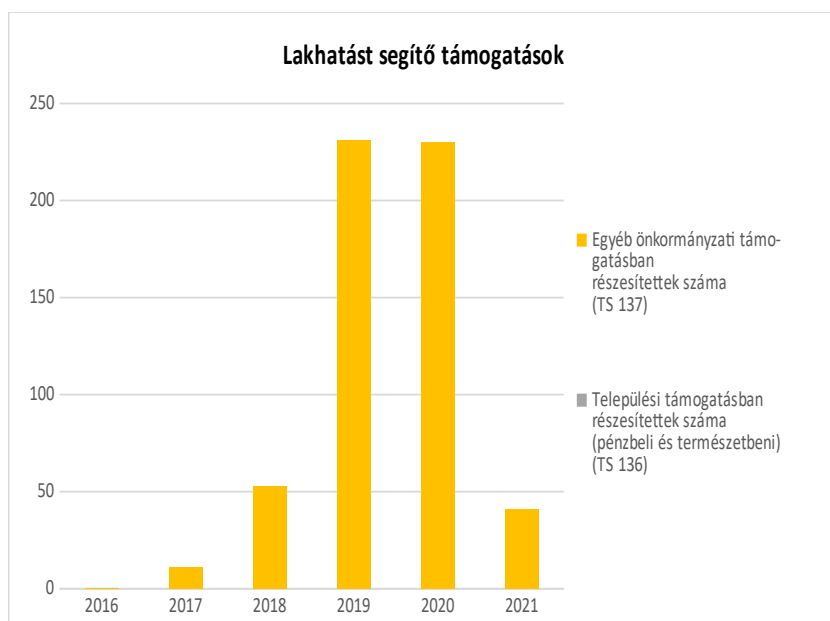
A táblázat adataiból látható, hogy a vizsgált időtartamban a lakásállomány Börcsön fokozatosan emelkedik. Az ingatlan vásárlók a településen 3,5-4 millió **felülvizsgálva: 8-10 millió** forint között juthatnak telekhez. A lakóházat vásárlók **30 millió** forintról juthatnak hozzá az ingatlanhoz átlagosan. Börcs infrastrukturális mutatói kiválóak, a belterületen található utak 100%-ban portalanítottak, a vezetékes ivóvíz és a szennyvíz rákötése lehetősége minden ingatlannál adott. A vezetékes gáz rákötés lehetősége minden ingatlantulajdonos számára adott. Börcsön minden ingatlantulajdonosnak vezetékes villamos áram vételezésére lehetősége van. Az internet hozzáférés minden ingatlantulajdonos számára elérhető.

Börcs Község Önkormányzatának tulajdonában szociális lakás nincs, ezáltal a bér lakásállomány is nulla. A község közigazgatási területén lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs. Az Önkormányzat lakásfenntartási támogatás keretében segíti a nehéz helyzetbe került családokat, hogy ne vesszék el lakásukat.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	11
2018	n.a.	53
2019	n.a.	231
2020	n.a.	230
2021	n.a.	41

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az önkormányzati támogatásban részesítettek száma változó volt Börcs településen a vizsgált években. 2019-ben és 2020-ban volt a leg magasabb a mutatószám.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Börcs Község közigazgatási területén nincsenek telepek és szegregátumok. A Börcsi lakosok Börcs Község belterületén élnek. A község közigazgatási területén, minden lakos szabadon választja meg lakóhelyét.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Börcs Községben az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférés lehetősége minden lakos számára egyenlő. Az orvosi ellátást két háziorvos végzi a községben. A lakosok szabadon választhatják meg, hogy melyik orvoshoz forduljanak panaszukkal. A községben gyermekorvos és fogorvos nem rendel. Gyermekorvosi ellátás Győrben található, fogorvosi rendelés Abdán és Győrben kereshető fel. Börcsön a védőnői szolgáltatásokat egy védőnő látja el.

A szűrőprogramokhoz való részvétel minden lakos számára elérhető. A kötelező koragyermekkorai szűréseken a kisgyerekek részvétele kötelező. A szűréseket a házi orvosok és a védőnők látják el. 2013-as évtől kezdődően Egészségnap keretében is részt vehetnek a lakosok. A szűrések keretében tanácsadást is kapnak a résztvevők. A szűrések kiterjednek a szemészeti, bőrgyógyászati problémák kiszűrésére a magas vérnyomás, vércukor szint mérésére.

Börcs községben több sportolási lehetősége van a lakosoknak. A sportolás lehetősége rendelkezésre áll mindenki számára, hátrányos megkülönböztetés nem ér senkit a sportolás során. Börcsön 2 db füves futballpálya áll rendelkezésére, aki futballozni vagy futni szeretne. Igazolt játékosként is van lehetőség futballozni Börcsön, a községnek megyei II. osztályban nevezett csapata van. A községben található műfüves pálya 2012-ben lett átadva. A 21. századnak megfelelő korszerű pálya, sportolási lehetőséget nyújt a röplabda, tollaslabda és a kispályás futballt kedvelőknek. Börcsön lovas egyesület is működik, a lovaglási lehetőség is biztosított, az arra vágyók számára.

A vízi sportok üzésére a Rábca-folyó közelsége ad lehetőséget. A folyó magas természeti értékei mellett lehetőséget biztosít a természet kedvelőinek túrázásra, kirándulásra, horgászásra, csónakázásra. A csónakházban lehetőség van kajakok, kenek bérlésére és vízitúrák során felfedezni a folyópart szépségeit. A természetkedvelők védett növényeket és állatokat is felfedezhetnek, amennyiben teszek egy sétát a Börcs- Abda tanösvényen.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	19	2,00
2018	0	0	0	0	14	2,11
2019	0	0	0	0	13	2,09
2020	0	0	0	0	11	0,95
2021	0	0	0	0	11	1,40

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező lakosok száma 11 és 19 fő között változott a vizsgált években.

3.6.2. Népkonyha

Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Börcs községben népkonyha nem üzemel.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsonzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	162	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közösségi élet színterei a községben megrendezett programokban, sport versenyekben nyilvánul meg. A közösségi élet és a közös együttélés során etnikai konfliktusok sohasem voltak. Börcsön több rendezvény is lehetőséget biztosít a közösségi kapcsolatok építésére, ápolására.

Az őszi és a tavaszi bajnoki fordulók során a község futball csapataért szurkolhatnak a futballmeccsre kilátogatók.

Börcs község legnagyobb családi rendezvényei: a Tökfaragó nap, Falukarácsony és a Játszóteri buli. A rendezvényen a község minden korosztálya képviselteti magát. A családi programok mellett zenés fellépők is vannak és szolgálják az emberi kapcsolatok kialakulását és ápolását.

2013-tól új rendezvénnyel bővült börcs közösségi élete, első körben kerület megrendezésre a Sport és Egészségnap Börcsön, ahol az egészségügyi szűrések mellett családi programok is várták az érdeklődőket.

Börcsön az önkéntes munka a rendezvények lebonyolításában, valamint a Börcsi Önkéntes Tűzoltóságban végzett munka során valósul meg.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi Önkormányzat nincs Börcsön.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony idegen nyelvi ismeretek, vagy teljes hiánya	idegen nyelvi képzések ösztönzése
mentálhigiénias problémák kialakulása	mentálhigiénias tanácsadások szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	671	681	1352	49,63%	50,37%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			38	2,81%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	134	117	251	9,91%	8,65%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	27	28	55	2,00%	2,07%

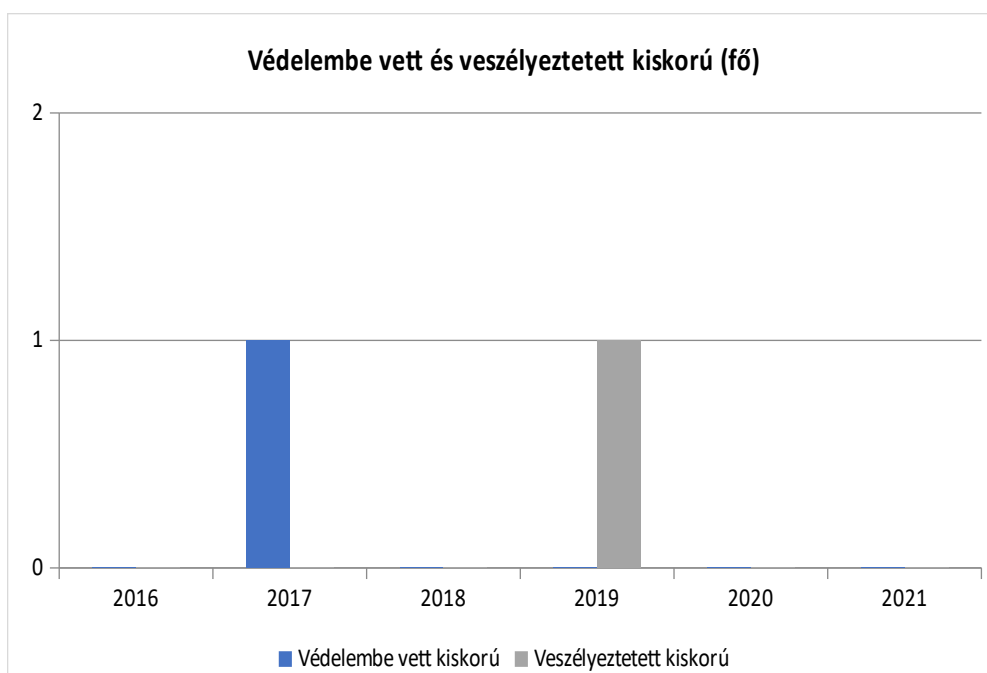
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A diagram adatai a 18 év alatti börcsi lakosok korcsoport szerinti megoszlását tartalmazzák. A diagram szemlélteti az egyes korcsoportok demográfiai alakulását. A vizsgált időtartamban a 0-2 éves gyermekek számának alakulása kiegyenlítettnek mondható. Kiemelkedőnek mondható csökkenés vagy emelkedés nem tapasztalható ebbe az ebbe a korosztályba tartozó gyerekeknél.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	n.a.
2017	1	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	1
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatban a védelembe vett és a veszélyeztetett kiskorúak számának alakulását láthatjuk a vizsgált időtartamban. A kiskorúak védelembe vételét a jegyző rendelheti el. A veszélyeztetett gyermekek mindegyike Börcs Község belterületén él. A gyermekek lakhatási helyzete megfelelő. A víz , villany, csatorna minden olyan ingatlanban van , ahol veszélyeztetett kiskorú él. A veszélyeztetett kiskorúak egészségügyi helyzetének helyzetét a körzeti orvosok, a védőnői szolgálat és a Rábcamenti Községek Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálatának szakemberei folyamatosan figyelemmel kísérik. Amennyiben a kiskorúak egészségügyi helyzete a nem

megfelelő szülői nevelés vagy nem megfelelő lakhatási körülményekből adódik, megteszik a megfelelő lépéseket a kiskorú veszélyeztetettségének megszüntetése céljából.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	13
2018	7
2019	9
2020	9
2021	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre az a család jogosult ahol az egy főre jutó havi jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíj minimum 1,3 szorosa. A gyermekét egyedül nevelő szülő esetében az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj minimum 1,4 szeresét.

A táblázat adataiban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek számát láthatjuk. Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma nulla a vizsgált időtartamban . A vizsgált időtartamban nem volt tartósan fogyatékos vagy beteg gyermek Börcsön , ezért az ilyen módú kedvezményekben

részesített gyermekek száma nulla. . A vizsgált évek viszonylatában a legtöbb rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített eset.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	7	5	12
2017	7	5	12
2018	6	4	10
2019	5	3	8
2020	3	3	6
2021	6	2	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők szám a 2016-2017-ben volt a leg magasabb 12 fő. Azóta a mutatószám csökken.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Börcsön nincsenek szegregátumok és telepszerű lakókörnyezetek. Ezért szegregált és telepszerű lakó környezetben élő gyermekek sincsenek, helyzetüket, esélyegyenlőségüket nem lehet vizsgálni.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden kifejtjük a jogszabályok által lehatárolt ellátási területeket, melyek áttekintése és az adott településen való elérésük leírása segíti a 4.3 pontban megadottak elemzését.

A jogszabályok mellett az 1. számú mellékletben elhelyezett adattáblák is segítenek az adott település konkrét helyzetének átlátásában.

Mindezekre építve lehet szövegesen kifejtteni a település azon helyzetét, amelyre a 4.3. fejezet a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) pontjaiba sorolt szempontok kérdeznek rá. Természetesen itt is szükséges fókuszba helyezni az esélyegyenlőség szempontjából különösen érintett gyerekcsoportokat.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,*
- b) a fogorvosi alapellátásról,*

- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
 - a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
 - b) a családi napközi,
 - c) a családi gyermekfelügyelet,
 - d) a házi gyermekfelügyelet,
 - e) az alternatív napközbeni ellátás.
- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.
- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.
- Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

Forrás: Képzési segédlet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez PTE 2013

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A táblázat a területi védőnői ellátás adatait tartalmazza kizárólag 0-3 éves korig a vizsgált időtartamban. A védőnői gondozás természetesen kiterjed a gyermek iskolába kerüléséig. Börcs Községben 2011 január és 2013 január között a védőnői körzethelyettesítéssel volt ellátva, a védőnőszülési szabadsága miatt. Betöltetlen védőnői státusz nem volt a vizsgált időszakban a településen. Az egy státusz folyamatosan be volt töltve. A védőnő a jelzőrendszer tagjaként a gyermekjóléti szolgálatnak illetve a családgondozónak minden esetben írásban jelzi a családban felmerülő problémát. A megtett intézkedésről szintén írásban jeleznek vissza a védőnőnek. szükség szerint esetmegbeszélést tartanak igény szerint a jelző rendszer többi tagjával is.

Börcsön a gyermekek ellátást a két körzeti orvos végzi el. Külön orvos a felnőtt betegek és a gyerekek ellátására nincs. Házi gyermekorvos nem praktizál a településen. Gyermekorvosi szakorvosi ellátás igénybevételére a megyeszékhelyen Győrben van lehetősége a börcsi lakosoknak. Amennyiben a szülők a beteg gyermeket egészségi állapota miatt nem tudják elvinni a házi orvosi rendelésre. Mindkét körzeti orvos felkeresi a beteg gyermeket otthonában.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos s által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekjóléti alapellátást Börcsön a Rábcamenti Községek Önkormányzatainak Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatára végzi el.

Rábca Menti Községek Önkormányzatainak Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatára

2013.01.01-én Abda, Börcs, Ikrény községek társulásával megalakult a Rábca Menti Községek Önkormányzatainak Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatára. Az új szervezet a családsegítő és gyermekjóléti feladatellátásra vonatkozóan határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

A társulás a gyermekjóléti és családsegítő feladatok ellátására három főállású családgondozót foglalkoztat. Két gyermekjóléti és egy családsegítő családgondozót. Az elmúlt negyedévben Börcs és Ikrény községek közigazgatási területein is megtörtént a családsegítő szolgáltatás bevezetése. A gondozási feladatok mellett az új szervezet szakmai alapelve, hogy a közösségi és prevenció programokon keresztül a községek lakosságát minél szélesebb körben megismertesse a szervezet tevékenységével. Ezeknek a programoknak komoly bizalomépítő szerepük van. Fontosnak tartjuk, hogy az emberek fejében tévesen rögzült „gyámügyis-gyermekjóléti” beidegződéseket feloldjuk. Ki kell alakítanunk egy bizalomra épülő kapcsolatot, hogy lehetőségünk legyen már akkor segíteni a családoknak, amikor a problémákat még családon belül szakmai segítséggel és nem drasztikusan esetleg hatósági eszközökkel lehet megoldani. Szeretnénk, hogyha Abda, Börcs, Ikrény községek lakói saját községeikben lehetőleg ingyenesen, vagy minimális anyagi ráfordítással egyformán részt vehetnének programjainkon.

Forrás: Beszámoló a 2012-es évi családgondozói tevékenységről Ikrény Mikrotérség Gyermekjóléti Szolgáltatást Ellátó Intézmény

Gyermekjóléti Szolgálat: a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény alapján ellátja a következőket:

- A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése
- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése
- A már kialakult veszélyhelyzet megszüntetése
- Javaslattétel gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására
- A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése
- A családból kiemelt gyermeke visszahelyezésének érdekében a legmegfelelőbb intézkedések megtétele, utógondozás
- A helyettes szülői hálózatról történő információnyújtás, tanácsadás szervezése
- Örökbefogadással kapcsolatos ügyintézés segítése

Családsegítés: A családsegítés keretében biztosítani kell:

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését
- c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését
- d) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését.
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Forrás: Rábca Menti Községek Önkormányzatainak Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának szervezeti és működési szabályzata

A Rábcamenti Községek Önkormányzatainak Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának szakaemberi munkájuk során rendszeres kapcsolatban vannak látáskörükben lévő szociális téren segítségre szoruló családokkal. Munkájuk során folyamatosan kísérik az új esetek megjelenését a településen, hogy minél előbb beavatkozhasanak a kialakult negatív helyzet megszüntetése céljából. A krízishelyzetbe került családok legelőször a gyermekjóléti és a családsegítő szolgálattól kérnek segítséget. A szervezet veszi fel a kapcsolatot azokkal a hatóságokkal, szervezetekkel, akiknek hatáskörük és illetékességük van a probléma megoldásában.

A krízishelyzet megoldásában illetékes szervezetek hatóságok: A törvényben meghatározottak alapján a jelzőrendszerben részt vevő tagok: jegyzői gyámhatóság, családsegítő-gyermekjóléti

szolgálat, védőnői szolgálat, szociális ügyintézők önkormányzat, óvoda, iskola gyermek és ifjúságvédelmi felelősei.

Az egészségfejlesztési, sport, szabadidős és szünidei programokban való részvételre minden börcsi gyereknek lehetősége van részt venni. A gyerekek egészségfejlesztéssel kapcsolatos programokban elsősorban az iskolában és az óvodában vehetnek részt. A gyerekek egészségfejlesztését a testnevelés órák keretében végzik el az óvónők és a testnevelő tanárok. A testnevelés órákon minden tanuló és óvodás gyerek egyenlő esélyekkel vesz részt, természetesen egészségi állapotától függően. A sportolási lehetőséget a 2 füves labdarúgó pálya és az iskola mögött található műfüves pálya biztosítja. Az óvodások sportolási lehetőségét biztosítja még az „ovifoci”. A nagycsoportos korosztály vesz részt benne.

Az IKSZT felújított épülete az általános iskolás és idősebb gyerekek szabadidejének hasznos eltöltését segíti. Szünidei programok során is az a cél, hogy minden pihenő diák hasznosan és mozgalmasan töltsön szabadidejét. A gyermekjóléti és családsegítő szolgálat szervezésében megszervezett napközis tábor, kedvezményes áron biztosítja a börcsi gyerekek szünidei kikapcsolódását.

Börcsön egy gyerek sincs megkülönböztetve az oktatás, nevelés, egészségügyi ellátás, terén. Az egyenlő bánásmód érvényesítésére törekszik Börcs Község Önkormányzata, és azon dolgozik, hogy a jövőben se érje semmilyen megkülönböztetés a gyermekeket. Természetesen ez a pozitív diszkriminációra is igaz.

Börcs Községben nem működik bölcsőde, a börcsi gyerekek Abdára járnak bölcsődébe.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

A táblázat adatai az általános iskolába beíratott gyerekek számát mutatja Börcsön. Az Hátrányos megkülönböztetés nem éri a gyerekeket Börcsön a közoktatás és az óvodai nevelés területén. A oktatási és nevelési intézményeken belül nincsenek szegregációs csoportok.

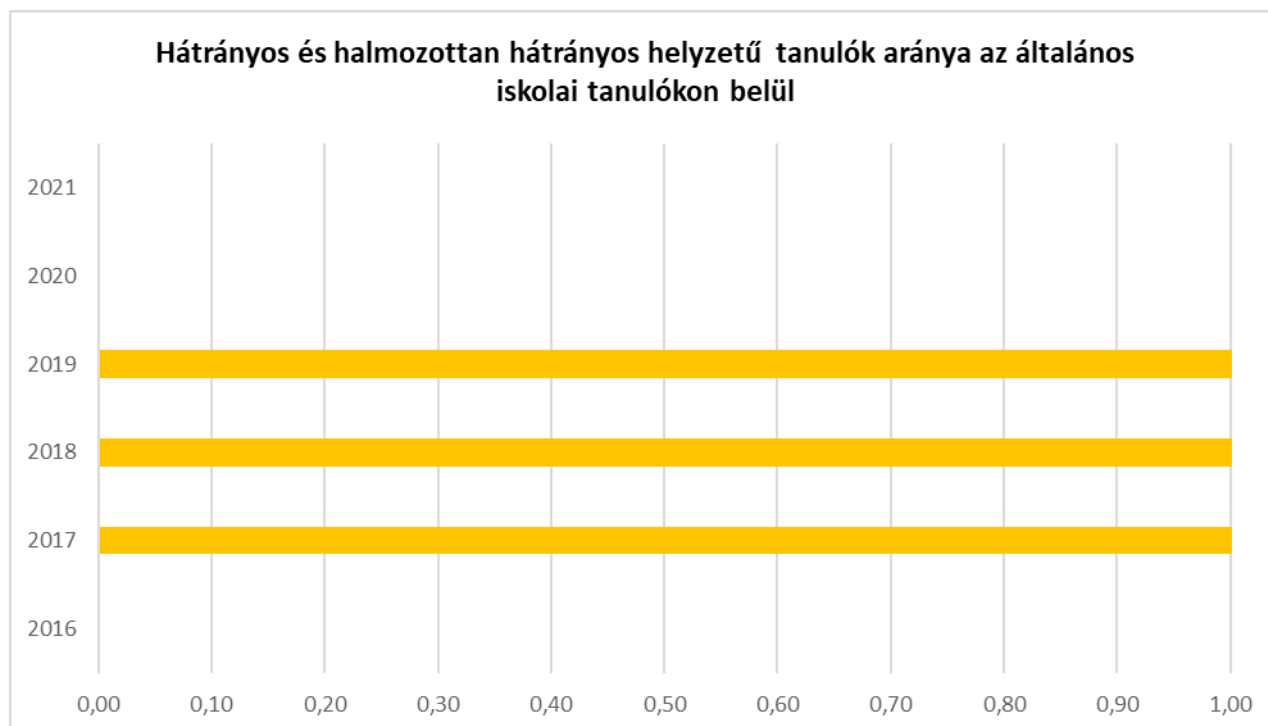
4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	47	0	0,00

2017	43	0	0,00
2018	47	0	0,00
2019	38	0	0,00
2020	41	0	0,00
2021	34	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	3	6,52
2018	n.a.	2	4,26
2019	n.a.	1	2,13
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	1	0
2018	1	0
2019	1	0

2020	1	0
2021	1	0

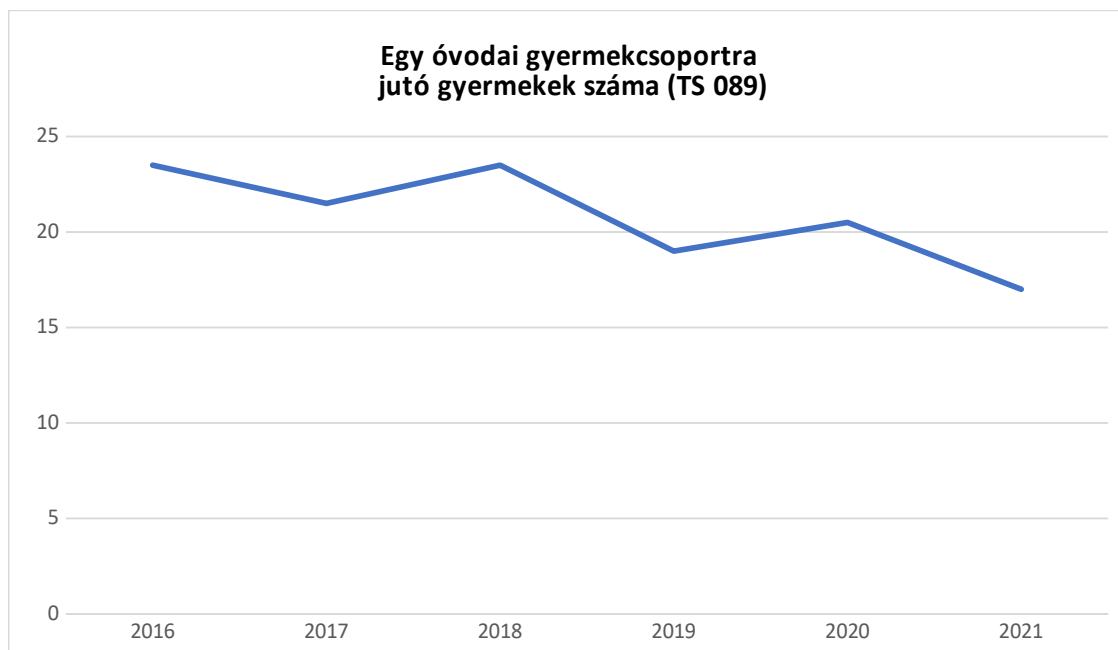
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	2	50	1	47	0	0	24
2017	n.a.	2	50	1	43	0	0	22
2018	n.a.	2	50	1	47	0	0	24
2019	n.a.	2	50	1	38	0	0	19
2020	n.a.	2	50	1	41	0	0	21
2021	n.a.	2	50	1	34	0	0	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	3	1	14,33	6,98
2017	0	3	1	15,33	8,70
2018	0	3	1	15,67	12,77
2019	0	3	1	15,67	21,28
2020	0	3	1	16,67	18,00
2021	0	3	1	18,67	14,29

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

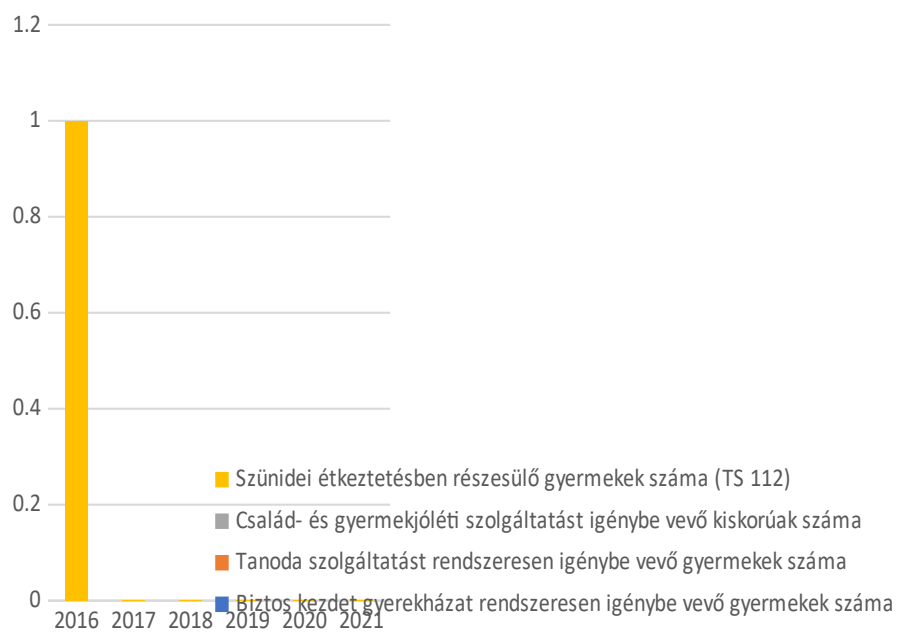
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	1
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

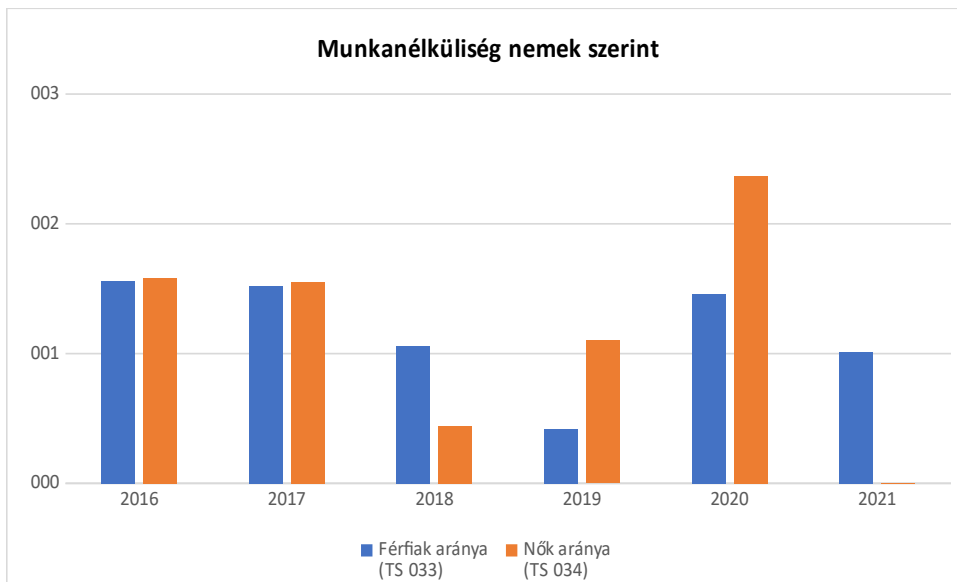
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
csak 1 nyári tábor van Börcsön	Nyári táborok számának bővítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	1,56	1,58	1,57%
2017	1,52	1,55	1,54%
2018	1,06	0,44	0,75%
2019	0,42	1,1	0,76%
2020	1,46	2,37	1,92%
2021	1,01	0	0,51%

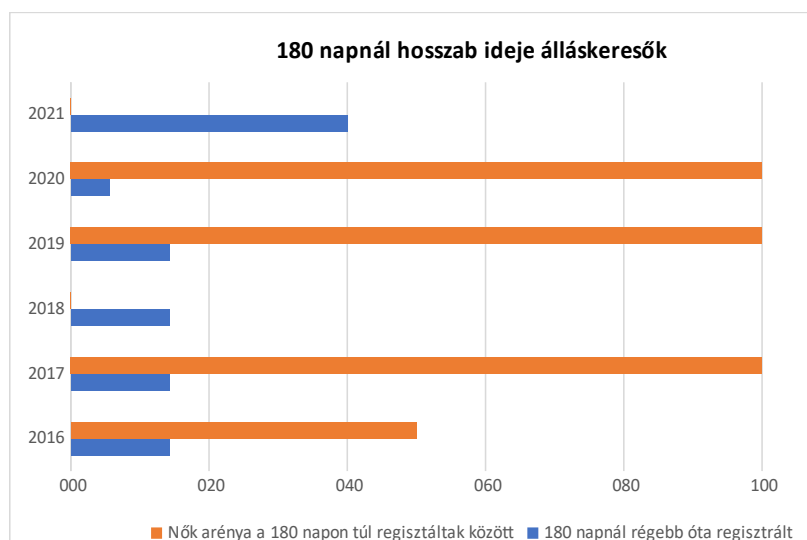
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

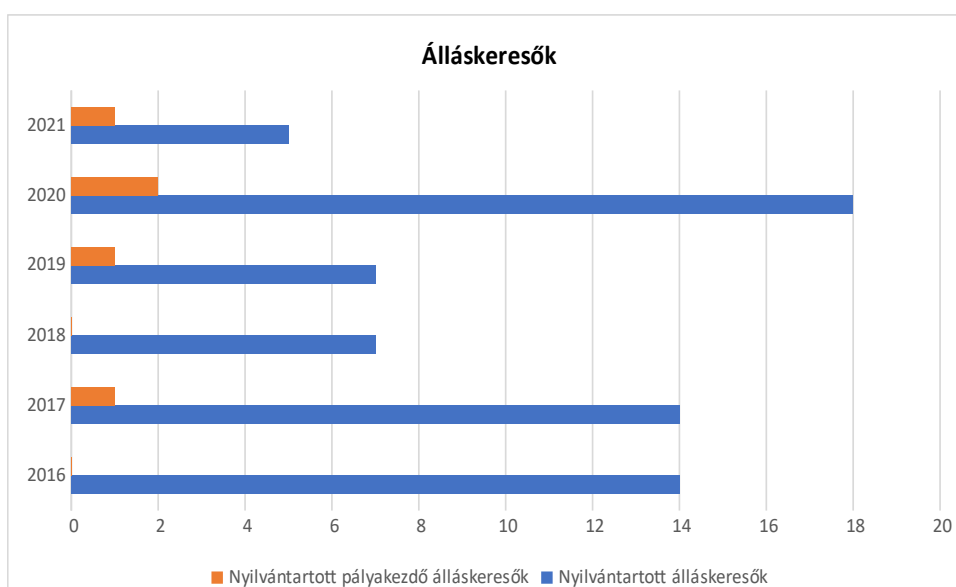
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélüliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	14,29	50
2017	14,29	100
2018	14,29	0
2019	14,29	100
2020	5,56	100
2021	40	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	14	0
2017	14	1
2018	7	0
2019	7	1
2020	18	2
2021	5	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A diagram a börcsi munkanélküli lakosok számát ábrázolja nemenkénti megoszlás szerint. A női munkanélküliségre egyértelműen a hullámzó tendencia a jellemző.

Foglalkoztatást elősegítő programok nincsenek Börcsön. Az állás kereső klub segíti a munkanélküliek elhelyezkedését. Ezeken a foglalkozásokon egyenlő feltételek mellett kapnak segítséget, mint a férfiak, mint a női lakosok.

A kiélezett munkaerő piaci versenyben, a női és a férfi lakosoknak egyaránt folyamatosan képezni kell magukat. A munkaerő piacon magasabb iskolai végzettséggel sem könnyű munkát találni, alacsonyabb iskolai végzettséggel természetesen még nehezebb.

A foglalkoztatás terén nőket ért hátrányos megkülönböztetésről adatkimutatás nincs Börcsön. Nem volt olyan regisztrált eset, amikor női munkavállalót hátrányos megkülönböztetés ért volna a neme miatt, sem bérezés, sem más tekintetben. Ennek ellenére valószínűsíthető, hogy nő börcsi lakosokat is ért megkülönböztetés a neme miatt, de az adatgyűjtés ezen a területen nagyon nehéz, az esetek nem kerülnek napvilágra.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások .

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)				
Év	Betöltött álláshelyek (TS 109)	védőnői száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db		fő	fő
2016	1		n.a.	-
2017	1		n.a.	-
2018	1		n.a.	-
2019	1		n.a.	-
2020	1		n.a.	-
2021	1		n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Börcs Községben nincs bölcsőde!

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés komoly kérdéssorozatot és feladatot jelent a házastársak, párok számára. Sok nő dilemmába kerül napjainkban a karrier vagy a családtervezés dilemmájában. Az egyensúlyi állapot megtalálása nem könnyű feladat.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Olyan nőket érő erőszak és nőket érintő családon belüli erőszak nem volt Börcsön a vizsgált években, amely nyilvánosságra került volna. Regisztrált nőket érő erőszakos cselekmény nem volt, ezáltal rendőrségi feljelentés és bírósági ítélet sem, ezzel kapcsolatban.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Önkormányzati anyaothton és más szervezet tulajdonában vagy fenntartásában lévő anyaothton nincs Börcsön. Családok átmeneti otthona nincs a településen. Családok átmeneti otthona legközelebb a megyeszékhelyen Győrben van, a rászoruló családoknak legközelebb ott nyújtanak segítséget.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők tevékenyen részt vesznek a börcsi közéletben. A közintézményekben kevés kivételtől eltekintve női munkavállalók dolgoznak. Börcs Község Önkormányzatának Hivatalában a Polgármester Úr mellett 3 női munkavállaló látja el a hivatal munkáját. A teleházat, könyvtárat, olvasószobát magába foglaló Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér vezetését női alkalmazott végzi. A börcsi tagóvoda vezetését női végzi és a vezető munkáját is női alkalmazottak segítik. Az általános tagiskola vezetését szintén igazgató nő végzi egy munkatárs kivételével kolléganői segítségével.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő problémák kezelésre több adatgyűjtésre van szükség. Szükség van arra, hogy a női lakosok merjenek segítséget kérni a problémáik megoldásában, legyen az erőszakos cselekmény vagy a hátrányos megkülönböztetés miatt elszenvedett sérelem.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

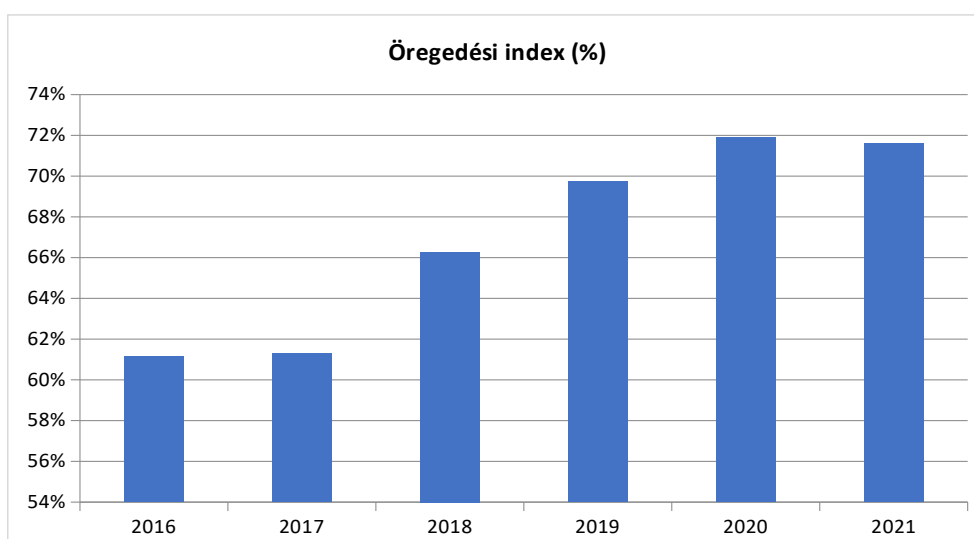
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküli női lakosok	munkanélküli nők számának csökkentése
méhnyakrák és emlődaganat szűrések hiánya	szűrőprogramok szervezése
krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások elérhetőségéről kevés információja van az érintetteknek	krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	159	260	61,15%
2017	160	261	61,30%
2018	167	252	66,27%
2019	175	251	69,72%
2020	179	249	71,89%
2021	184	257	71,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

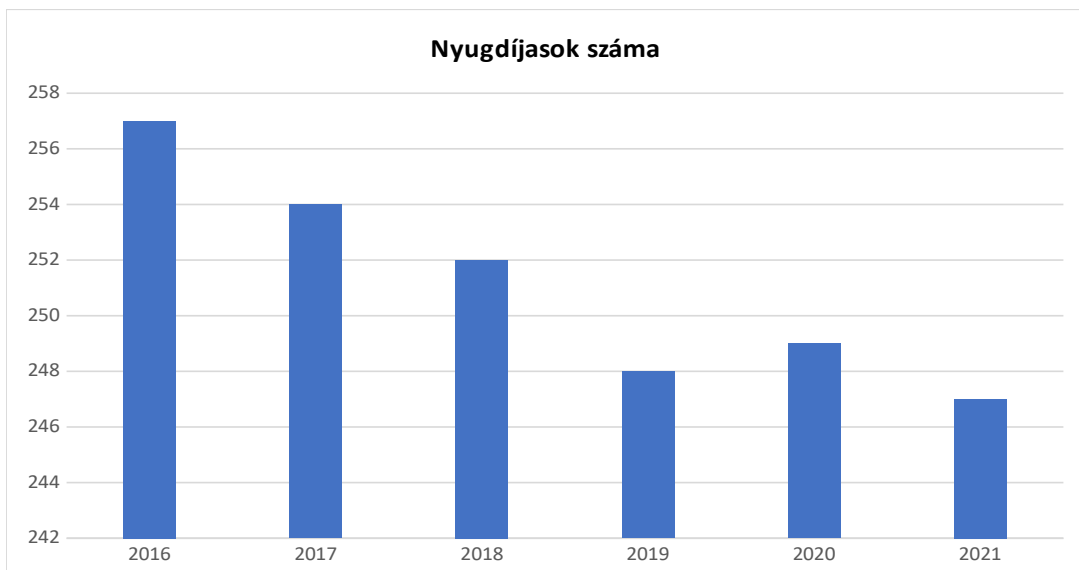

Az öregedési index minden évben 100 % alatt volt, ezért Börcs községet nem fenyegeti az előregedés veszélye.

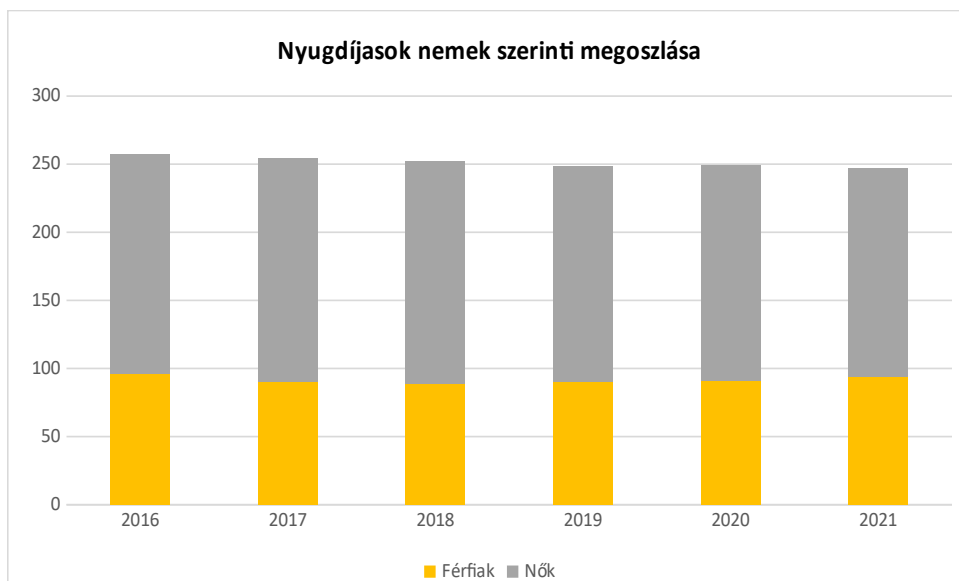
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	96	161	257
2017	90	164	254
2018	89	163	252
2019	90	158	248
2020	91	158	249
2021	94	153	247

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjasok száma a vizsgált években csökkenő tendenciát mutat a bázisévhez képest. 257 és 247 fő között változott a nyugdíjasok száma a vizsgált években.

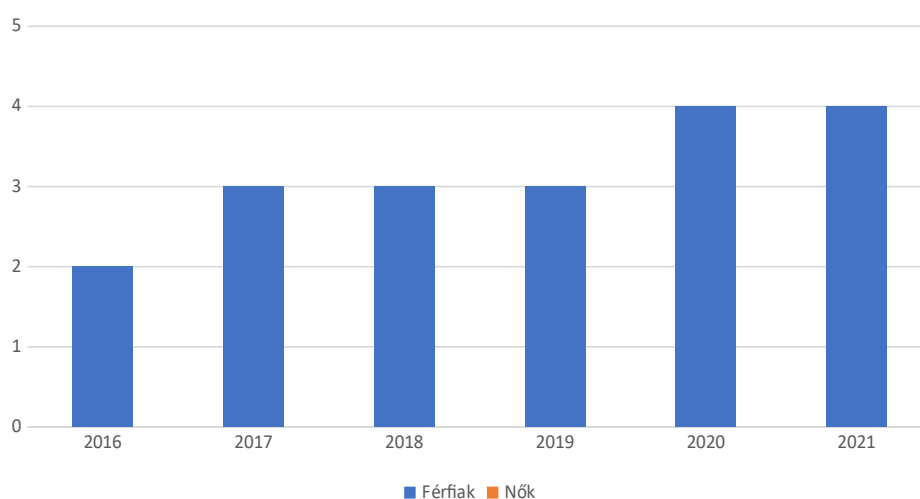

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

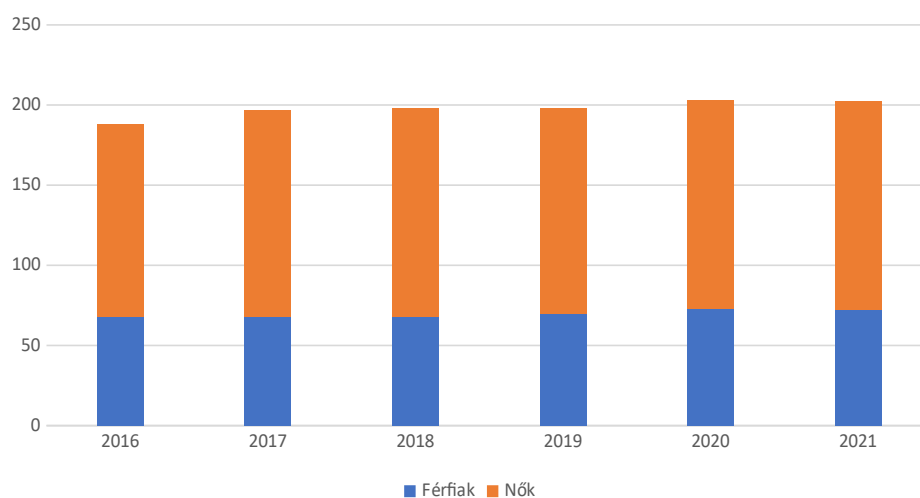
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	2	0	68	120	2	16	n.a.
2017	3	0	68	129	0	14	0
2018	3	0	68	130	0	12	0
2019	3	0	70	128	0	13	0
2020	4	0	73	130	0	10	0
2021	4	0	72	130	0	7	0

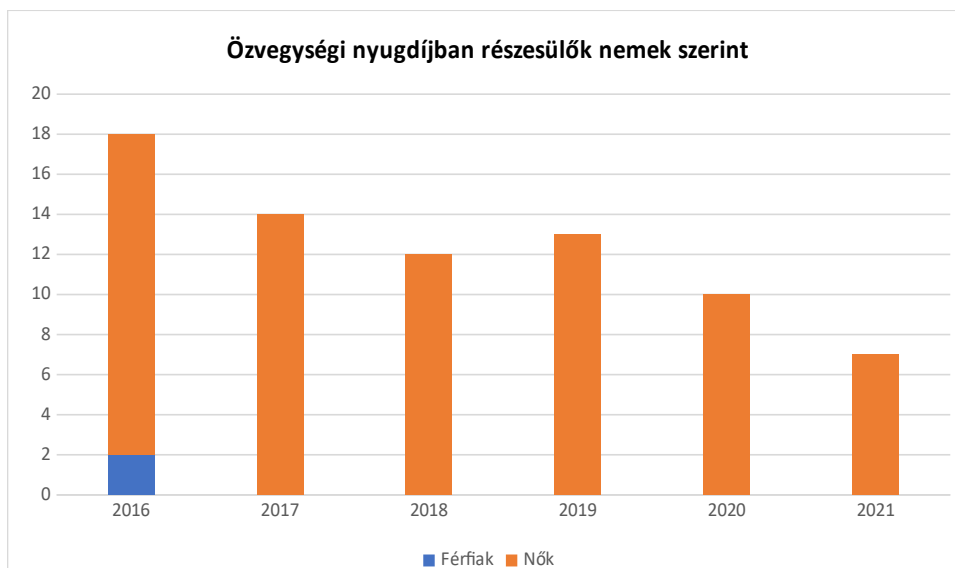
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

A nyugdíjasok kevesebb jövedelmet realizálhatnak átlagosan, mint az aktív dolgozók. Ezért a mindennapi megélhetés is nehezebb számukra. A községekben így Börcsön is a nyugdíjasok, a saját élelmiszer szükségletük egy részét a házkörüli konyhakertekben megtermelik. Egy szűkebb réteg az, akik egyáltalán nem tartanak fenn konyhakertet, még ha egészségi állapotuk engedné is. És egy szintén kisebb réteg azok a nyugdíjasok, akik piacra is termelnek és ez által plusz jövedelemhez jutnak a nyugdíj mellett. A diagram a nyugdíjak, nyugdíjszerű ellátások átlagos összegének alakulását mutatják Börcsön. Az aktív munkavállalók átlagos keresete 2022-ben bruttó 563.000 Ft a Központi statisztikai hivatal adatai alapján. A vizsgált időtartam adatainak alakulásából látható, hogy a nyugdíjak átlagos összege, növekvő tendenciát mutat, de jelentős mértékben alatta marad a bruttó átlagkeresetnek.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A munkaerő piaci verseny éleződésével az 55 év feletti munkavállalók munkaerő piaci lehetőségei korlátozódnak. Ez mindkét nem vonatkozásában tényként említhető. A munkaerő piacon sokszor ugyanúgy hátrányt jelent a túlképzettség, mint az alulképzettség. A nyugdíjas korú munkavállalók is többször szeretnék munkát vállalni, az aktív dolgozók átlagkeresete és az átlagnyugdíj közötti éles különbség miatt. Az 55 év feletti munkavállalók idegen nyelv tudása alacsonyabb, mint a 20-35 éves korosztálynak. A nyelvtudás hiánya, miatt hátrányban indulnak egy álláspályázaton az 55 év feletti munkakeresők. Az idősek és nyugdíjasok foglalkoztatására a börcsi közintézményekben nincs lehetőség. A közmunka programban a nyugdíj korhatárig van lehetőség a munkavállalók foglalkoztatására. Nagyobb hangsúlyt kellene fektetni az élethosszig tartó tanulás ösztönzésére. Az 55 év feletti álláskeresők számának alakulása változó, hullámzó tendencia jellemzi. Az 55 év feletti tartós munkanélküliek számának alakulásáról nincsenek adatok. Az 55 év feletti álláskeresők a regisztrált munkanélküliek számának 10-15 %-át adják a vizsgált időtartamban.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	14	14	7	7	18	5
41-45 év (TS 042)	Fő	2	2	2	0	1	0
	%	14,29%	14,29%	28,57%	0,00%	5,56%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	4	3	0	0	0	0
	%	28,57%	21,43%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	1	1
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	5,56%	20,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	0	0	0	0	0
	%	21,43%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	4	2	3	2	2
	%	14,29%	28,57%	28,57%	42,86%	11,11%	40,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Hátrányos megkülönböztetésről nincsenek információink a vizsgált években.

6.3 A közsolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A közsolgáltatást minden lakos egyenlő mértékben veheti igénybe Börcsön. Börcs Község Önkormányzatának Hivatalában tudják intézni a hivatalhoz kapcsolódó ügyeket az idős lakosok is. Az ügyintézés során teljes körű segítséget kapnak problémájuk megoldásában. A hivatal épületében tájékoztatást kapnak a győri és Győr környéki szociális otthonok elérhetőségéről és az otthonok igénybevételének lehetőségéről is tájékozódhatnak.

2013. január 1-től a Rábcamenti Községek Önkormányzatainak Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálatát látja el a gyermekjóléti és a családsegítés feladatait. A szervezet az Önkormányzat épületében tart ügyfélfogadást. Az idősek a szervezet felkeresésével segítséget kaphatnak:

- lelki és mentális problémák megoldásában
- adósság kezelési és anyagi problémák megoldásában
- a felmerült problémával, milyen módon tudják az illetékes szövet felkeresni
- szociális otthonokban történő elhelyezés feltételeiről, lehetőségekről
- egészségügyi ellátások igénybevételének lehetőségéről

Az egészségügyi alapellátást az idősek két körzeti orvosnál tudják igénybe venni a községben. A fogorvosi ellátást Győrben tudják igénybe venni a börcsi lakosok, illetve magánrendelésen a környező településeken, ahol privát fogorvosi rendelő működik. A körzeti orvosok Börcsön helyben elvégzik a vérvételt heti egy alkalommal. Nem kell az idős lakosoknak Győrbe utazni vérvétellel kapcsolatos laborvizsgálatok elvégzésére. Az idős és a mozgásukban korlátozott betegeket mindkét házi orvos a beteg lakásán felkeresi. Megkönnyítve ezzel az egészségügyi szolgáltatás igénybevételét. A szűrőprogramok alkalmával visszajelzést kapnak egészségi állapotukról (nemcsak az idős lakosok). A szűrések kiterjednek bőrgyógyászati, szemészeti vizsgálatokra, valamint vérnyomás és vércukormérésre, csontsűrűség és test zsírmérésre. A szűréseken megjelenők életmódbeli tanácsokat is kapnak.

A szociális szolgáltatásokhoz egyenlő mértékben juthatnak hozzá az idősek úgy, mint bármelyik lakos. A szociális szolgáltatások Börcsön a következők:

- Lakásfenntartási támogatás
- Temetési segély
- Átmeneti segély

A szociális támogatásokra az igényt Börcs Község Önkormányzatánál tudják beadni a börcsi lakosok.

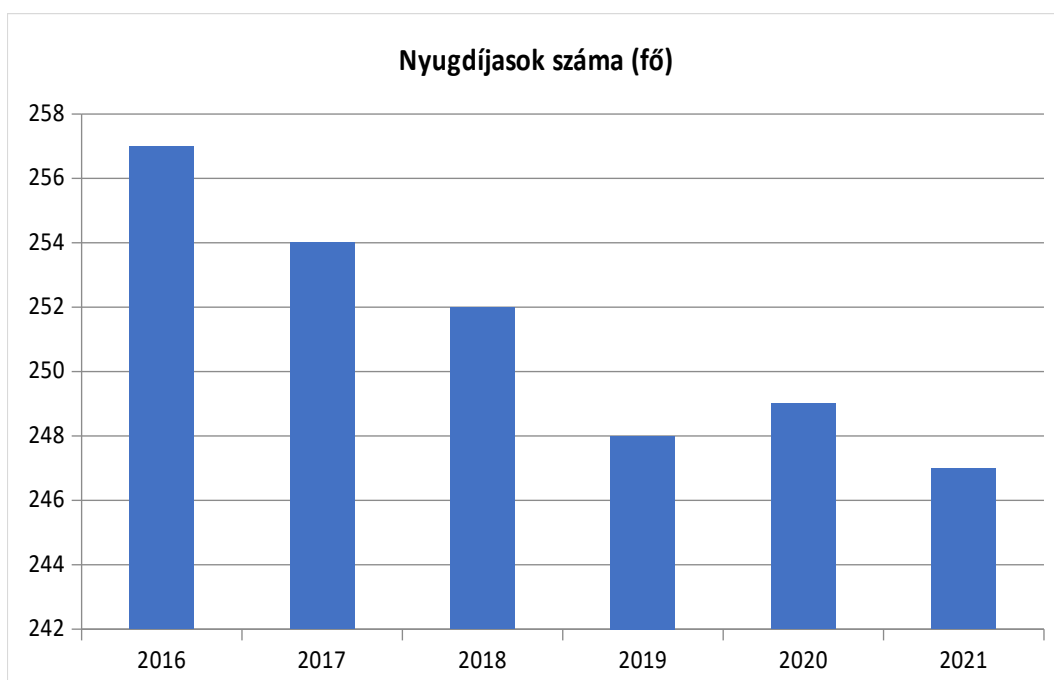
Az idősebb korosztály a közösségi közlekedés során, általában a gyalogos, illetve a kerékpáros közlekedést helyezi előtérbe. Börcsön a gyalogjárdák és aszfaltos utak állapota jó, ezért az idősek által leginkább igénybe vett közlekedési formáknak megfelelőek. Az idősebb korosztály között a személygépkocsis közlekedés nem általános. Legtöbbször a tömegközlekedést veszik igénybe. Vasút állomás a községben nincs. Helyközi autóbussz megálló 3 pár található Börcsön, amivel átlagosan 20-25 perc alatt lehet a megyeszékhelyre utazni.

Az idősek informatikai jártasságáról nincsenek adatok a településen. Az idősek informatikai képzésekben a megyeszékhelyen, Győrben vehetnek részt. Az IKSZT-ben (Integrált Községi és Szolgáltató Tér) működő teleház, lehetőséget biztosít az idősek számára számítógép és internethasználatra.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	96	161	257
2017	90	164	254
2018	89	163	252
2019	90	158	248
2020	91	158	249
2021	94	153	247

Forrás: TeIR, KSH Tstar

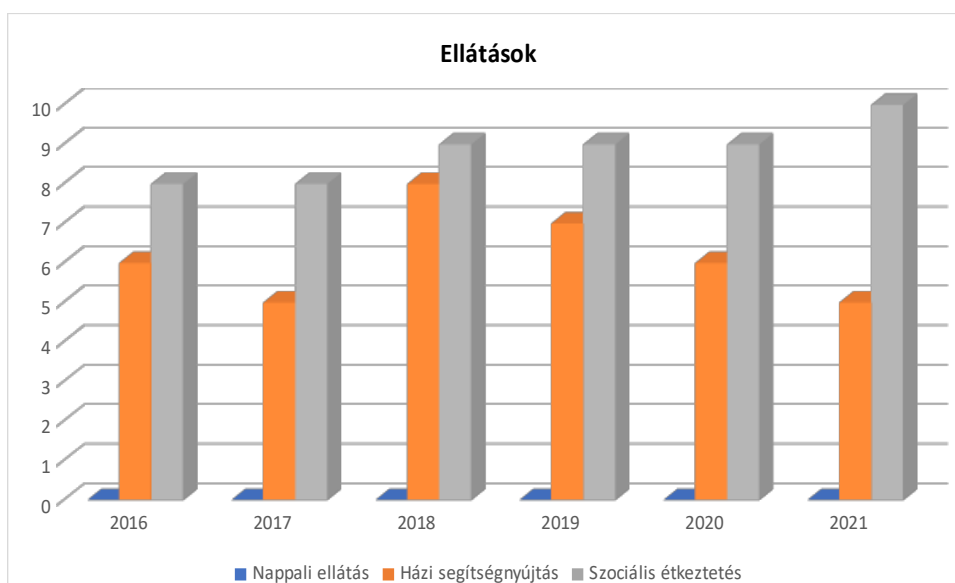

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	159	0	6	8
2017	160	0	5	8
2018	167	0	8	9
2019	175	0	7	9
2020	179	0	6	9
2021	184	0	5	10

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A házi segítség nyújtásban és a szociális étkeztetésben részesülők száma változó a vizsgált években. A házi segítségnyújtásban részesülők száma 2018-ig emelkedett majd csökkenő tendenciát mutat. A szociális étkeztetésben részesülők száma emelkedő tendenciát mutat 2016 és 2021 között.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A közbiztonsággal kapcsolatosan felmerülő problémák az időseket is veszélyeztetik. Az IKSZT épületében működő könyvtár lehetőséget biztosít az olvasni vágyó időseknek a szabadidő hasznos eltöltésére. A könyvtár mellett az informatikai tudással rendelkező időseknek lehetőségük van számítógép valamint internethasználatra. A korszerű informatikai háttérrel rendelkező teleház a tárgyi eszközöket biztosítja az idősek informatikai képzését elősegítő programok megszervezésére.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony informatikai tudás	informatikai tudás bővítése
egyedül maradt idősek ellátása nem minden esetben biztosított	egyedül maradt idősek ellátásának biztosítása
idősek biztonság érzetének hiánya	idősek biztonság érzetének javítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A Börcsön fogyatékkal élő személyek számáról pontos adatok nincsenek nyilvántartva a településen. A fogyatékkal élő emberek iskolai végzettségéről szintén nem rendelkezünk pontos adatokkal. Azokat a személyeket, akiket személyesen ismernek Börcs Község Önkormányzatának dolgozói a fogyatékkal élők közül, nyolc általános iskolai végzettséggel rendelkeznek. Azok a személyek, akik magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek, őket is általában alacsonyabb iskolai végzettséghez kötött munkakörökben alkalmazták. A fogyatékkal sajátos problémájaként említhető a hátrányos megkülönböztetés, ami a munkavállalás során éri őket. Természetesen a nyilvánosságra kerülő esetek száma nagyon alacsony ezen a területen. Börcs Község Önkormányzatának a közfoglalkoztatás keretében lehetősége van fogyatékkal élő személyek foglalkoztatására. Az Önkormányzat biztosított lehetőséget fogyatékkal élő személyeknek a munkavállalásra, és a jövőben is megteszi ezt.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

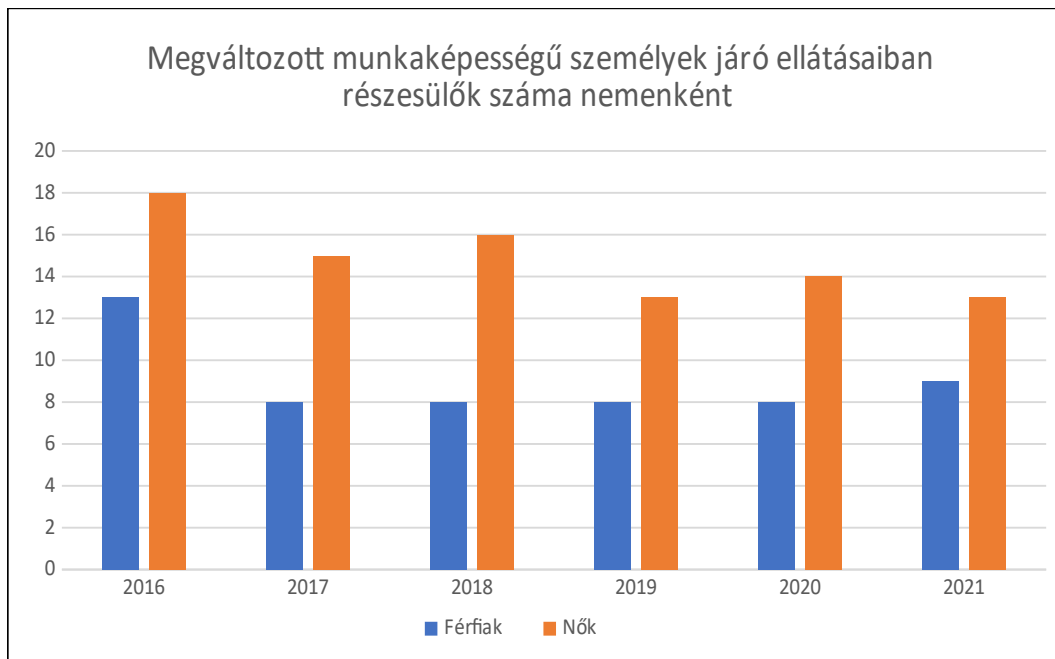
Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
 - b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.
- (Ft. 57/B §.)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	13	18	31
2017	8	15	23
2018	8	16	24
2019	8	13	21
2020	8	14	22
2021	9	13	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma hullámzó tendenciát mutat a vizsgált években. Az össz. létszámadathoz viszonyítva a nők száma magasabb.

**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő
fogyatékkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A nappali ellátásban részesülőt fogyatékos személyek száma 0 volt a vizsgált években.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Börcs Község Önkormányzata speciálisan fogyatékkal élő személyek számára nem nyújt pénzügyi vagy természetbeni ellátást. A fogyatékkal élő lakosok számára is azok az ellátási formák érhetők el, mint az egészséges lakosoknak. Az Önkormányzat által nyújtott pénzügyi és természetbeni ellátást minden lakos egyenlő módon igényelheti, amennyiben megfelel az ellátás nyújtásához szükséges feltételeknek.

A szociális szolgáltatások Börcsön a következők:

- Lakásfenntartási támogatás
- Temetési segély
- Átmeneti segély

Ezen felül a fogyatékkal élő lakosok igényelhetnek még közgyógyellátást. A kifejezetten fogyatékkal élő személyek számára a pénzügyi és természetbeni ellátási kedvezményeket a Magyar Állam biztosítja.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Börcs Község Önkormányzata tulajdonában lévő középületek közül csak az IKSZT épülete akadálymentesített. Az épület előtti parkolóban mozgáskorlátozottak részére fenntartott parkoló is található. Az orvosi rendelő és a patika épülete nem akadálymentesített. Az iskola és az óvoda, valamint az Önkormányzati Hivatal épülete sem akadálymentesített. A közintézmények előtt található parkolók sem akadálymentesítettek.

A Börcsön lévő munkahelyek akadálymentesítettségéről nem állnak rendelkezésre adatok. Az Önkormányzat tulajdonában lévő épületek (munkahelyek tekintetében) közül csak az IKSZT épülete akadálymentesített.

Börcs Község tulajdonában lévő közutak és járdák 100%-ban portalanítottak. Az utak és a járdák szilárd burkolatának minősége jó. Községi közlekedésre jól igénybe vehetők, de a járdák és parkok akadálymentesítettsége nem megoldott.

A közszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférés lehetősége problémát jelenthet Börcsön. A közintézmények és az orvosi rendelők nem akadálymentesítettek. A szolgáltató épület az IKSZT épülete a községben. Az informatikai, közművelődési előadások, programok ebben az épületben kerülnek megrendezésre. Ebbe az épületbe való bejutás és közlekedés a fogyatékkal élő lakosok számára biztosított, mert az épület akadálymentesített. A sportprogramok és a közösségi rendezvények szabadtéren zajlódhatnak általában, a rendezvények helyszínén való közlekedés problémát jelenthet a fogyatékkal élő személyeknek. A rendezvények helyszínén a közlekedési nehézségek, a rendezvény helyszínének fizikai és földrajzi adottságaiból adódnak.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen számos színes program, sportesemény, rendezvény koncert van, amin a településen fogyatékossgal élők is részt tudnak venni. A település jelentős része akadálymentesített. A település vezetése folyamatosan figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket az akadálymentesítés folytatására és a kifejezetten fogyatékossgal élők számára rendezhető programok megtartására.

A településen is van lehetőség műanyag kupak gyűjtésével segíteni fogyatékkal élőket. Börcsön egy kisfiút támogat azzal valaki, ha a település központi részén elhelyezett piros kupakgyűjtő szívbe helyezi a Pet palackos kupakot és nem a szemébe dobja azt. Minden évben decemberben szervez egy helyi civil szervezet Mikulás futást, ahol a nevezési díjat sérült gyerekek részére ajánlják fel.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések.

Börcs Községben nem minden közintézmény akadálymentesített. A település vezetősége folyamatosan figyeli a pályázati lehetőségeket az akadálymentesítés kivitelezéséhez.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	képzési, továbbképzési programok szervezése
közintézmények akadálymentesítése nem teljes	közintézmények teljes körű akadálymentesítése
a község járdái nem akadálymentesítettek	a járdák akadálymentesítésének ösztönzése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	képzési, továbbképzési programok szervezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Börcsi Egészségmegőrző és Rendezvényszervező Egyesület

Börcs községben az egyik legfiatalabb egyesület. Tagságát az átalakuló nyugdíjas egyesület, a vöröskeresztesek, valamint az újonnan csatlakozók teszik ki. Az átalakulás 2020 januárjában került beadásra.

Múltunk még ebben a formában nincs, csak terveink az elkövetkezendő hónapokra, évekre.

Az Egyesület elsődleges célja a társadalom egészséges, környezetkímélő, fenntartható fejlődést szolgáló életmódra, gondolkodásra történő nevelése, a környezeti értékek megőrzése, védelme és fejlesztése, az emberek önismeretének fejlesztése és a községünkben lebonyolításra kerülő rendezvényeken való aktív szervező és segítő részvétel.

Tervezett tevékenységi körünk:

- szűrővizsgálatok szervezése
- a környezettel és természetvédelemmel kapcsolatos programok szervezése, lebonyolítása / pl. a Föld napja alkalmából szemétszedés a ki-és bevezető utak mentén
- Természetközeli turizmus, vízi -és szabadidős sportok népszerűsítése
- Közösségi munkálkodás, közösségi programok, kulturális rendezvények lebonyolítása
- A településen megrendezésre kerülő rendezvények támogatása, színvonaluk emelése, újak létrehozása és ezáltal a közösség építése.
- Kézműves hagyományok őrzése, átörökítése, bemutatása.
- Családok, baráti társaságok összetartozására irányuló szabadidős programok szervezése . Pl. Családi nap
- Azonos érdeklődésű körű emberek részére szakkörök, filmestek szervezése
- Szépkorúak felkarolása, részükre szórakoztató, csoportos programok szervezése / Pl. Idősek napi ünnepség, színházlátogatás, nótaest
- Hátrányos helyzetű csoportok, családok segítése
- Hazai és külföldi civilszervezeti partnerkapcsolatok kiépítése, a már élő kapcsolatok ápolása

Börcsi Faluszépítő és Kulturális Egyesület

Egyesületünk 2019.03.23.-án alakult, rendes, pártolói, illetve ifjúsági tagsággal. Jelenleg 38 fő a tagságunk, de szeretettel várunk mindenkit, aki csatlakozna egyesületünkhöz, magáénak érzi községünket, és a célkitűzéseinket.

Az egyesület fő feladatának tekinti:

- A település falusias hangulatának megóvását, a település közttereinek virágosítását, illetve ezek ünnepekhez és évszakokhoz alkalmazkodó dekorálását, a községben élő polgárok jó közérzetének megőrzését.
- Elősegíti a község polgárainak fejlődését, a közösségi élet alakulását, új közösségek létrehozását, összefogja és szervezi saját faluját szerető, azért felelősséget érző, és tenni akaró személyeket.
- Segíti a lakosság egymással való kommunikációját, jó kapcsolatok kialakulását a település polgárai között.
- Új települési hagyományok létrehozása, a régiek megőrzése, kulturális örökségeink megóvása, ezek átadása a fiatalabb generáció számára. Az ifjúság bevonása a település rendezvényeibe, közösségi életébe, ezzel kialakítva bennük a lakóhelyük iránt érzett ragaszkodást, szeretetet.
- A településen megrendezésre kerülő rendezvények támogatása, színvonaluk emelése. Az ifjúság felkarolása, generációk közti szakadékok áthidalása. Pályázatokon való részvétel, amik a település és a közösség érdekeit szolgálják. Az egészséges, környezettudatos életmód népszerűsítése, ezzel kapcsolatban példamutató magatartás tanúsítása.

A 15 éve tartó Maslów-Börcs testvértelepülési kapcsolat támogatása, erősítése.

Börcs Faluvédő és Művelődő Egyesület

A Börcsi Faluvédő és Művelődő Egyesület kiemelten közhasznú szervezet 1994-ben alakult a helyi fiatalok összefogásának eredményeként. Mára az Egyesület 120 börcsi tagot számlál.

Az Egyesület küldetése a helyi lakosság önszerveződésének segítése, életminőségének javítása, közösségi szemléletmód kialakítása, az ifjúság és a lakosság önérvényesítő képességének fejlesztése.

Kistérségi szinten az önkormányzatokkal együttműködve híd kialakítása a civil szektor felé, a térségi gondolkodás segítése, térségi szintű programok beindítása az informatikai-, turisztikai- és a humán fejlesztések területén.

A kezdetektől az ifjúsági programok alkotják tevékenységük gerincét.

A helyi rendezvényeken túlmenően nemzetközi táborok és cserekapcsolatok szervezése (a környező országok mellett pl.: Franciaország, Olaszország, Írország egy-egy ifjúsági szervezetével van szoros kapcsolatuk), is céljaik közt szerepel.

Az Egyesület ifjúsági közösségfejlesztő tevékenységének hatására a „Rábcatorok” kistérségben két Egyesület és három klub alakult.

Országosan további 5 Egyesületet segítettek életre.

A határon túl, Beregszászon pedig közreműködtek egy alapítvány megalakításában. Egyesületük volt az elindítója, az ISZKIRI – Ifjúsági Szövetség a Kisalföldi Régióért – szervezetnek, felvállalva a megyei Egyesület központi feladatainak ellátását is.

Az Egyesület amellett, hogy megpróbálja rendezvények formájában feleleveníteni és megőrizni a falura jellemző régi szokásokat, számos programjával maga is hagyományt teremtett. Ilyen programok például a tagavató, a „Házhoz jön Mikulás” akció és a Falukarácsony.

A Börcsi Faluvédő és Művelődő Egyesület 1998-ban nyitotta meg a Teleházat, amely-egyebek mellett – az Egyesület központi irodájaként is funkcionál.

A Teleház alapvető feladata olyan korszerű informatikai, információs szolgáltatások nyújtása a lakosság, számára, amelyek révén csökkenthető a falu lakosságának elszigeteltsége, segítve ezzel az információs társadalom kihívásainak való megfelelést.

A BÓBITA Erdei Iskola és Képzési Központ 2000-től fogadja a vendégeket. Egy 36 férőhelyes ifjúsági szállás, amelyhez képzési terem is ki alakítottak. Az Erdei Iskola keretei közt közel 80 tantervbe illeszkedő programot kínálnak az ideérkezőknek, amelyeknek jelentős részét helybeliek, valamint fiatalok biztosítják.

Az egyesület által kínált turisztikai szolgáltatások középpontjában az aktív szabadidőeltöltést lehetővé tévő színes programok állnak. Céljuk ezen keresztül az, hogy olyan módon mutassák be Börcs és környékének természeti értékeit, kulturális-néprajzi hagyományait, történelmi és építészeti nevezetességeit, hogy az egyúttal vendégeink önfelelt kikapcsolódását is szolgálja.

A programkínálatot jelentős részben a gyermek- és ifjúsági korosztály igényeinek megfelelően alakították ki, amelynek elsődleges célközönségét a Bóbita Erdei Iskolába érkező csoportok jelentik.

Az elmúlt évben azonban már lehetőségük nyílt a kínálat kiszélesítésére, s ez lehetővé teszi, hogy más - az aktív turizmus iránt érdeklődő - csoportok számára is vonzóvá tehesék szolgáltatásaikat. Valamennyi turisztikai programunk lebonyolításához képzett és tapasztalt vezetőt biztosítanak, akik között - az adott program jellegének megfelelően - természetvédelmi szakemberek, túravezetők, kézművesek és játszóház-szervező pedagógusok is vannak.

A turisztikai kínálat elemeit a folyamatosan megtekinthető látnivalók (pl. tanösvény, helyi- és térségi nevezetességek) mellet a kézműves- és környezeti-nevelési programok, valamint a szervezett túrák - elsősorban a kerékpáros túrák - jelentik.

A Peryche Holt-Rábca menti Tanösvény

2001-ben kezdtek hozzá a szülőfalujuk külterületi részén egy 4,6 km hosszú tanösvény tervezésének és kialakításának, amely a Holt-Rábca élővilágát mutatja be, érintve a kerékpáros hidat, valamint az útvonal mellett kialakított pihenő helyét.

A három útvonal változó hosszúságú, így a tanösvény alkalmas arra, hogy kisebb túrák keretei között a hozzájuk érkező csoportok végig sétálhassanak rajta, vagy iskolások, óvodások használhassák. Az eligazodást felfestett útjelzők segítik, a látnivalókról pedig az útvonalon elhelyezett táblák adnak bővebb információt.

A kitáblázás mellett egyéb - a szemléltetést, megfigyelést segítő eszközök is kialakításra kerültek a tanösvényen. pl.: madárles, napóra. A tanösvény megtekintéséhez igény esetén túravezetőt biztosítanak.

Party-Túra Kerékpárkölszönző

2002-ben került kialakításra a 40 db kerékpárral, valamint szerviz szolgáltatással működő kerékpárkölszönző. A kerékpárokat minimum fél napra, maximum egy hétre lehet kikölszönözni. Munkatársaik segítenek a túrák összeállításában, és igény szerint tapasztalt vezetőt is tudnak biztosítani.

Csobogó Holt Rábca menti Kenu kölszönző

Az elmúlt években igyekeztek folyamatosan bővíteni kínálatukat, vonzóvá tenni az aktív turizmus iránt érdeklődő csoportok számára. 2006-ban a Phare CBC Ausztria Magyarország program keretében sikerült 10 db 4 fős kenu, evezővel, mentőmellénnyel a beszerezni. Számos vízitúra ajánlattal és programmal tudják segíteni a hozzájuk fordulókat.

Börcs Fejlődéséért Alapítvány

Az alapítványt 1992-ben a Községi Sportkör és a börcsi Önkormányzat alapította.

Célja:

- A lakosság érdekében, vele együttműködve kulturális és szabadidő programok szervezése, támogatása arra érdemes személyek segítése, a helyi oktatás körülményeinek javítása, lakóhelyünk életképességeinek fejlesztése, hátrányos helyzetének fokozatos leküzdése, népességmegtartó erejének emelése, valamint a többcsatornás televíziós vételi lehetőség megteremtése, ezen túlmenően a kábeltelevíziós rendszer üzemeltetése.
- A község szellemi életének fejlesztése, a közösségi élet kialakítása

Az Alapítvány a felajánlott SZJA 1% -ból támogatja az óvodai, iskolai nevelést, az intézmények által szükségesnek gondolt eszközökkel.

Börcs Községi Sportegyesület

Visszaemlékezésekből tudjuk, hogy a börcsi futball a harmincas évek elejére vezethető vissza. Az akkori fiatalok önszerveződés alapján egymás ellen kisebb nagyobb csoportokban összeállva játszottak, ismerkedtek a foci szépségeivel.

Később a foci mind nagyobb térhódításával, a negyvenes években a Levente Egyesület keretén belül már szervezettebb formában részt vettek a környező települések, falvak csapati ellen az úgynevezett Levente bajnokságban. Ezen időszakra jellemző, hogy a játékosok maguk által vett szerelékben játszottak. Szponzor és támogató híján utazásukat gyalog, kerékpárral esetenként lovaskocsival oldották meg.

A helyi fiatalok körében a labdarúgás iránti szeretet, a körülmények fokozatos javulása az ötvenes évek elején jutott arra a szintre, hogy kezdeményezésünkre 1954-ben megalakították a Börcsi Sportkört. Elvi irányítását a Járási Sportszövetség, működési feltételeit pedig a Községi Tanács támogatta. Ettől az évtől kezdve a Sportkör labdarúgó csapata a részt vett a Járási Sportszövetség által szervezett és működtetett bajnokságban, ahol éveken keresztül kisebb-nagyobb sikerrel szerepelt.

A Sportkör működésében törést az 1965-ös árvíz okozott, amikor az ártérben lévő pálya víz alá kerülésével a bajnokságban való szereplést szüneteltetni kellett, és ez a Sportkör működését is több évre visszavetette.

Tíz éves szünet után 1975-ben ismét összeállt a csapat, és folyamatosan szerepelt a Járási illetve Körzeti bajnokságban, amikor 1993-ban a bajnokság megnyerésével felkerült a megyei másodosztályba, ahol sokáig jó közép csapatként szerepelt. Működési feltételeit elsősorban a Községi Tanács, későbbiekben az Önkormányzat, valamint a Kossuth Tsz., aztán a Baráti kör, rendezvénybevételek, esetenként vállalkozó támogatása biztosította. A fenti időszakban is zökkenőmentes működését a létesítmény hiánya, az ártéri pálya, öltöző hiánya nagymértékben gátolták, már-már a labdarugócsapat bajnokságban való szereplését is veszélyeztették.

Ezen helyzetben komoly változást a 90-es évek eleje hozott, amikor is a község vezetése felismerve ezen tarthatatlan helyzetet, új létesítmény építse mellett döntött, melyeknek építése a Sportkör, valamint a község sportkedvelő lakosaival összefogva 1993 tavaszán elkezdődött és 1994. július 31-én átadásra került. Ez a létesítmény „Sportcentrum” új fejezetet nyitott a Sportkör életében, ami szolgálja a község fiataljainak sportolási lehetőségét.

Az épületet a megnövekedett igényeknek megfelelően kibővítették 2007-ben.

2012-ben pályázati támogatásból a szükséges felújítási munkálatokon esett át a Sportcentrum.

2007-ben épült meg a helyiek csak egyszerűen „Bagolyvárnak” hívott 3 oldalról zárt, 50 fő befogadására is alkalmas szabadtéri rendezvényépülete.

Magyar Kupa bajnokságban többször országos fő táblára jutottak.

2009/2010 a megyei bajnokságban a felnőtt csapat elnyerte a bajnoki címet, az ifjúsági korosztály többször lett a megyei bajnokságban első helyezett az évek során.

2005 óta a Lovas szakosztállyal egészült ki az Egyesület tevékenysége.

Sportköri rendezvényeken túlmenően a település számos országos, nemzetközi hírű programjának helyszínét is adja.

Börcsi Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A Börcsi önkéntes tűzoltó-egylet 1889. január 13-án alakult meg: Elnök: Ofner József, alelnök: Csapó Pál, főparancsnok: Teller Antal, alparancsnok: ifj. Somogyi Antal és Borsodi János, pénztáros: Végh Antal. Az egylet 50 működő taggal indult.

Évtizedekig a középmezőnyben foglaltak helyet. A legnagyobb sikert 1960-ban a felnőtt női csapat érte el, televíziót nyertek. Ez megerősítette és összekovácsolta a Klubbot és a falubelieket. A legénységi szoba volt az első szintér, ahol a tagok a falubeliekkel együtt a híradót és a sportmérkőzéseket nézhették. Ennek fejébe 1Ft-tal támogatták a szervezetet Ezután sem álltak le a jó eredményekkel, 15 éven keresztül sorozatba valamelyik csapat dobogós helyet ért el. A versenyeken kívül fontos szerepet töltött be mindennapjainkban a rendezvények szervezése, a hagyományt őrző locsolóbál lebonyolítása, amelyen a község lakói jókat mulattak. A szórakozáson kívül fontos és komoly feladat volt a falubeliek tájékoztatása, oktatása a tűz és más károk elhárításával, megelőzésével kapcsolatban. Nyaranként rendszeres fizetés nélküli egész napos ügyletet tartottak.

A 80-as évektől a 2000-ig csak éppen hogy működött a szervezet. 2000-ben új parancsnok került a szervezet élére Ifjú Péter.

A fiatalokat maga mellé állítva komoly fizikai munkával elsőként környezetükön változtattak. (parkosítottak, betonoztak, festettek, szigeteltek). S közben észrevétlenül egy jó kis csapatot alkottak. A csapat összes férfi ill. fiú tagját bevonva a munkába napokon keresztül tartó szerelgetéssel újraélesztették a Barkast.

Az elmúlt két évtizedben rendszeresen részt vesznek az Önkéntes tűzoltó versenyeken, ahol évről-évre szép eredményeket érnek el. A műszaki eszközparkot folyamatosan fejlesztik, bővítik.

2002-ben sikerült a Barkast lecserélniük egy IFA típusú gépjárműfecskendőre, ezt követően 2013-ban pályázatból egy baleseti beavatkozó kocsit sikerült beszerezni. 2016-ban egy műszaki mentő szerkocsi állt munkába, 2017-ben egy Mercedes típusú gépjárműfecskendő kocsit sikerült vásárolni. 2020-ban az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság által hozzájutottak egy Mercedes gépjárműfecskendőhöz.

Az évek során az elavult gépjárműveket eladták, lecserélték, 2020-ban az Egyesületnek 2 db Mercedes gépjárműfecskendő autója és egy baleseti gyorsbeavatkozó autója áll rendelkezésre a gyors és hatékony segítségnyújtáshoz.

2015-ben az Önkéntes Tűzoltó Egyesületeket tevékenységük, felszerelésük és tagságuk felkészültsége, végzettsége alapján kategóriákba sorolták. A Börcsi Önkéntes Tűzoltó Egyesület a négy kategória közül a legmagasabbba került. 1 fokozatú Tűzoltó Egyesület, melynek állományában több hivatásos tűzoltó található.

Forrás: Győri Közlöny 1889. január 17., Bognár Gézáné az 1960-as felnőtt női csapat tagja, Ifjú Péter 2000 óta a szervezet vezetője.

Tájház és Falumúzeum Börcs Egyesület

Az Egyesület, mint szervezeti keret célja, Börcs község történelmi múltjának megőrzése, a szellemi és tárgyi emlékek megőrzése és bemutatása, a múlt és ma is élő hagyományok összegyűjtése, ápolása, megőrzése és bemutatása.

Az Egyesület múzeumi kiállításokat rendez, hagyományörző- és kézműves foglalkozásokat, valamint a célhoz illeszkedő különböző kulturális rendezvényeket szervez.

Az 1922-ben épült tömés házban kialakításra került:

- konyha, a hozzá tartozó mindennapos használatban lévő eszközökkel,
- tiszta szoba,
- kimondottan Börcsről szóló helytörténelmi múzeum-szoba.

A tájház területén megtekinthető 1870-es évektől az 1930-as évekig a gazdálkodó életmódot folytató emberek, ló vagy ökör vontatta eszközei, a mezőgazdasághoz, és állattartáshoz kapcsolódó kézi eszközök. Az udvaron a gazdasághoz tartozó honos és nem honos állatok (tyúk, liba, magyar vadas kacska, parlagi pulyka, fűrjek, kecskék, birkák, és az ezeket az állatokat védelmező puli kutya), és sás tetős szin.

Cím: 9152 Börcs, Dózsa György utca 39.

Szolgáltatások:

- tárlatvezetés (településtörténet, a ház, és a paraszti élet mindennapjainak bemutatása),
- állatsimogatás
- használati gépek (pl. morzsoló, daráló, szeletelő rosta működésének bemutatása, kipróbálása)

Magyar Vöröskereszt Börcsi Alapszervezete

Börcs községében az egyik legrégebben működő civil szervezet. A rendszerváltás előtt több száz főt számolt, mely napjainkban a törvényi előírásoknak megfelelően egyesületi formában működik tovább. A börcsi szervezet a Megyei Vöröskereszt győri körzetének egyik alapszervezete. Jelenleg 35 fő taggal rendelkezik, akik éves tagdíjat fizetnek. Ezen kívül pártoló tagként is támogathatnak bennünket.

Fő feladatunk a helyi véradások megszervezése és lebonyolítása, amely a 2019-es évtől már évente háromszor valósul meg, egyenletesen elosztva a 12 hónapban.

Az 50 egységet célozzuk meg a kiszállások alkalmával, amelyet a börcsi és környékbeli véradók megjelenésével teljesíteni is tudunk. Próbáljuk megszólítani azokat a fiatalokat akik betöltötték a 18. életévüket névre szóló meghívóval, illetve azokat is akik nemrég leltek otthonra községünkben. Tiszteletünket és megbecsülésünket érzik donoraink, hiszen minden alkalommal találkozunk olyanokkal is, akit barátai invitálnak az itteni alkalmakra.

Egyéb feladataink:

- rászorulóknak támogatása
- adománygyűjtés
- adományosztás
- Mikulás csomagok készítése a helyi óvodásoknak és alsó tagozatos iskolásoknak
- helyi rendezvények lebonyolítása pl. , Egészségnap
- egyéb rendezvényeken aktív részvétel pl. Falukarácsony
- véradó ünnepség szervezése, ahol a jubiláló véradóinkat köszöntjük

Ezekon kívül részt veszünk a megyei szervezet adománygyűjtő akcióiban, élelmiszer osztáson, az általuk szervezett SuliStart és Mikulásgyár programon, kitelepült véradáson donorok megszólításában pl. az Árkád bevásárlóközpontban. Terveink között szerepel, hogy a Volt Fesztiválon is dolgozzon önkéntesünk a véradások lebonyolításában. Jövőben is várjuk a régi és új önzetlen adományozókat, akik hajlandók vérüket adni, amivel megmenthetnek 3 életet!

Forrás: <https://www.borcs.hu/index.php/civil-szervezetek>

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Börcs Község Önkormányzata a Teleülési Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a programot megküldi véleményezési céllal a közreműködő szervezeteknek. A szervezeteknek lehetőségük a program elfogadását megelőzően, hogy észrevételeket tegyenek, véleményt formáljanak. Börcs Község Önkormányzata az alábbi partnereknek küldi meg Teleülési Esélyegyenlőségi Programját véleményezésre:

- **Börcs Község Önkormányzatának képviselő testülete**
- **Zrínyi Ilona Általános Iskola igazgatója és szociális segítője**
- **Pitypang Napközi Otthonos Óvoda vezetője és szociális segítője**

- **Rábcamenti Községek Önkormányzatának Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatának vezetője**
- **Integrált Községi és Szolgáltató Tér vezetője**
- **Börcsi Őszi Napsugár Nyugdíjas Klub vezetője**
- **Területileg illetékes Védőnő**

Börcs Község Önkormányzata a Település Esélyegyenlőségi Programjában feltárt problémák megszüntetésére az egyes csoportokhoz tartozó felelősöket jelöl meg. A felelős minden évben egyszer beszámol a partnereknek és a képviselő testületnek az éves munkáról, esetlegesen felmerülő újabb problémáról. A program részletes felülvizsgálatára két évente kerül sor. A felelősök éves beszámolója és a program két éves felülvizsgálata helyben szokásos módon nyilvánosságra kerül.

Börcs község lakosainak a programmal kapcsolatosan lehetőségük van véleményt formálni és kérdéseket feltenni.

A program nyilvánosságát biztosítja:

- A program képviselő testületi elfogadása előtt felkerül Börcs Község honlapjára illetve helyben szokásos módon kihirdetésre kerül.
- Az elfogadott programba a lakosok betekinhetnek Börcs Község Önkormányzati Hivatalának épületében ügyfélfogadási időben.
- Az elfogadott Program felkerül Börcs Község Önkormányzatának és az Integrált Községi és Szolgáltató Tér honlapjára.
- Az elfogadott program a helyi sajtóban is megjelenik.
- A program éves beszámolójáról a lakosság a helyi sajtón keresztül, a község honlapján valamint hirdetmény útján kerül kiértékelésre.
- Az éves beszámoló nyílt testületi ülésen történik.
- Az elfogadott beszámoló belekerül a helyi sajtóba és felkerül Börcs Község Önkormányzatának honlapjára.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Mentálhigiénias problémák a mélyszegénységben élőknel - Alacsony idegen nyelvi tudás	- Mentálhigiénias problémák kezelése - Idegen nyelvi képzések szervezése
Gyermekek	Nyári táborok alacsony száma	Nyári táborok számának bővítése
Idősek	Az egyedül maradt idősök ellátása nem minden esetben biztosított. - Az idős emberek biztonságérzete alacsony. Alacsony informatikai tudás	- Az egyedül maradt idősök ellátásának biztosítása - Az idős emberek biztonságérzetének növelése. - Informatikai tudás bővítése
Nők	Munkanélküliség a nők körében - Családon belüli erőszak - méhnyakrák és emlődaganat	A munkanélküli nők számának csökkentése - krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások - szűrőprogramok szervezése
Fogyatékkal élők	- Fogyatékkal élők nehezebben találnak munkát - nem akadálymentesített közintézmények - járdák akadálymentesítése	munkanélküliek számának csökkentése - közintézmények akadálymentesítése - járdák akadálymentesítése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

Jövőképünk:

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák származásuk miatt hátrányos megkülönböztetést nem szenvednek el, azonos esélyeket kapnak az élet minden területén.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők ne alkossanak egy, a társadalom által kirekesztett csoportot, segítséggel ki tudjanak törni a mélyszegénységből.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek esélyegyenlőségét, ezáltal minden gyermeket származásától, szociális helyzetétől függetlenül, életkorának, adottságainak megfelelő nevelésben, oktatásban, ellátásban részesítsünk.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkörülményeire, a lehetőségekhez mérten segítséget nyújtunk mindennapi életvitelük fenntartásában, ezzel éreztetjük, hogy a társadalmunk egyik fontos csoportját alkotják.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az azonos bánásmódot, a nem látható hátrányos megkülönböztetések kiszűrését, megszüntetését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének érvényesülésére, arra, hogy a társadalom hasznos tagjaivá váljanak, megakadályozva elszigetelésüket.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Mentálhigiéniai problémák kezelése	A munkanélküliséggel érintett, adósságspirálba keveredett embereknél mentálhigiénés problémák alakulhatnak ki.	A munkanélküliség és eladósodottság során megjelenő mentális problémák kezelése. Az érintett lakosok mielőbbi visszavezetése a munkába. Rövidtávon: érintettek pontos felmérése. Középtávon: megfelelő megelőző prevenció és probléma orientált stratégia kiépítése. A krízishelyzetek azonnali és megfelelő kezelése. Hosszútávon: A problémával érintett lakosok számának nullához közelítése, a prevenció stratégia folyamatos bővítése. A személyek mentálhigiénés ellátása, tanácsadás, gondozás	Rábcamenti Községek Önkormányzatainak Gyermekjóléti Szolgálatának Szervezeti és működési szabályzata.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A kapcsolatfelvétel utáni előgondozás és annak megfelelő dokumentációja. Gondozási, ellátási terv készítése. A folyamatos nyomon követése, szükség szerinti kiegészítése. A gondozási folyamat folyamatos értékelése. A gondozási folyamatba bevont személyekkel történő gyakori kapcsolattartás (esetmegbeszélések) A gondozási folyamat megakadása esetén új stratégiák kidolgozása. Értékelés, lezárás.	Rábcamenti Községek Önkormányzatainak Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatának vezetője	2028. 01. 31. (hétfő)	A problémával érintett lakosok számának folyamatos csökkenése. Mielőbbi nulla értékre redukálása	Humán erőforrás: Rábcamenti Községek Önkormányzatainak Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatának képzett szakemberei. Informatikai háttér: Számítógép az adatok pontos gyűjtéséhez, elemzéséhez és tárolásához. Számítógépen és tárolt nyilvántartás, adatlap rendszer. Pénzügyi: az intézmény költségvetése.	Az érintett lakosok leküzdik mentálhigiénés problémájukat	Nem releváns
2	Idegen nyelvi képzések szervezése	Az idegen nyelvet beszélők száma alacsony	Rövid távon: idegen nyelvi tudás szintjének felmérése. Középtávon: nyelvi képzések elősegítése, a képzések költségvetésének elkészítése. Hosszútávon: Az idegen nyelvet beszélő lakosok számának emelkedése	Magyarország Alaptörvénye	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Az idegen nyelvi tudás feltérképezése után, nyelvi képzés előkészítése. A pályázati lehetőségek kihasználásával nyelvi képzések indítása a jövőben is.	Börcs Község Önkormányzatának polgármestere	2028. 01. 31. (hétfő)	Az idegen nyelvet beszélő lakosok számának emelkedése	Humán: nyelvi képzéseket megszervező emberek, a képzések oktatói. Technikai: a nyelvi képzések technikai és infrastrukturális igénye. Pénzügyi: a nyelvi képzések pénzügyi szükséglete	Pályázati lehetőségek függvényében hosszú távon fenntartható.	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Nyári táborok számának bővítése	Jelenleg csak egy nyári tábor szolgálja a gyerekek szabadidejének hasznos eltöltését.	Rövid távon: igényfelmérés a táborok indítására vonatkozóan. Középtávon: a nyári tábor megszervezése. Hosszútávon: a	Rábcamenti Községek Önkormányzatainak Gyermekjóléti Szolgálatának Szervezeti és működési szabályzata	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) •	Az iskolai és egyéb igények felmérése után jelentkezési lapon jelezhetik az igényüket a táborozni kívánó gyerekek. Az igényfelmérések	Rábcamenti Községek Önkormányzatainak Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatának vezetője	2028. 01. 31. (hétfő)	A táborok számának növekedése. A táborokban résztvevő gyerekek számának alakulása	Humán erőforrás: a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársai megszervezik és lebonyolítják a tábor. Pénzügyi:	Amennyiben rendelkezésre állnak a pénzügyi források a táborok hosszú távon fenntarthatók	Nem releváns

			megszervezett nyári táborok számának fenntartása és bővítése		Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	összegyűjtése után a tábor programjának részletes ismertetése következik, amelyet írásban is megkapnak a leendő táborozók. A tábor programjának levezetése után a gyerekek táborral kapcsolatos véleményének értékelése következik. Az értékelések befolyásolják a következő táborok menetét, programját.				A szülők anyagi terheinek csökkentése céljából a tábor egy részét önkormányzati költségvetés finanszírozza. Informatikai: A költségvetés és az adminisztráció naprakészen tartására számítógépre van szükség		
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Szűrőprogramok szervezése	A méhnyakrák és emlődaganat szűrési programok szervezésével a betegek mielőbbi kiszűrése és gyógykezelésük megkezdése.	Rövidtávú: pontos igényfelmérés a szűrőprogramokra. Középtávú: szűrőprogramok megkezdése. Hosszútávú: A méhnyakrák és emlődaganatok korai felismerésével a gyógyulási esélyek javítása a cél. A női lakosok szűrőprogramokba való bevonása minél szélesebb körben.	Magyarország Alaptörvénye. Rábca Menti Községek Önkormányzatainak Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatának Alapszabálya.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A pénzügyi lehetőségek függvényében tájékoztató programok szervezése, információk kiadványok szervezése	Börcs Község Önkormányzatának polgármestere	2028. 01. 31. (hétfő)	A szűrőprogramokon megjelenő női lakosok száma	Humán: szűréseket végző szakemberek. Pénzügyi: a szűrőprogramok pénzügyi igénye.	Pénzügyi lehetőségek tekintetében folyamatosan.	Nem releváns
2	A munkanélküli nők számának csökkentése	A női munkavállalók is érintettek a munkanélküliségi problémákkal. A egyes után munkába álló és a kisgyermekes anyukák elhelyezkedése nehezebb a munkaerő piacon	Rövid távon: A munkanélküli nők számának pontos feltérképezése. Közép távon: A munkanélküli nők képzettségének felmérése. Álláskeresői klub bővítése specifikusan a női munkavállalókra vonatkozóan. Hosszú távon: a női munkanélküliek számának csökkentése	Magyarország Alaptörvénye. Börcs Község Önkormányzatának Szociális Rendelete. Rábca Menti Községek Önkormányzatainak Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának Szervezeti és Működési Szabályzata.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A Börcsön meglévő álláskeresési klub szolgáltatásának bővítése. A családsegítő szolgálat szakembereinek speciális előadások szervezése. A leendő foglalkoztatókkal kapcsolatfelvétel	Börcs Község Önkormányzatának polgármestere	2028. 01. 31. (hétfő)	Munkanélküli nők számának csökkentése, tartósan alacsony számok tartása.	Humán: álláskeresői klubot vezető személy és segítő személyzete. Technikai: Az önéletrajz írásához és a munkahely kereséséhez használható informatikai háttér. Álláskeresői klub épülete. Pénzügyi: A humán és a technikai erőforrások költségei.	A településen élő nők helyzete javul, családjaik kikerülnek a hátrányos helyzetből.	Nem releváns

3	Krízishelyzetben igénybevehető szolgáltatások	A krízishelyzetbe igénybe vehető szolgáltatásokról, a krízis helyzetet kezelni tudó szervezetek tevékenységéről több információ átadására lenne szükség.	Rövid távon: a széles körű tájékoztatás lehetőségének feltérképezése. Középtávon: helyben szokásos módon a női lakosok széles körű tájékoztatása arról, hogy krízishelyzetben kihez fordulhatnak segítségért. Hosszú távon: a prevenció tájékoztatás folyamatos fenntartása, elektronikus felülettel bővítése	Magyarország Alaptörvénye. Rábca Menti Községek Önkormányzatainak Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatának Szervezeti és Működési Szabályzata.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A családon belüli erőszaktól szenvedő lakosok folyamatosan írásos anyagon keresztül tájékoztatva lesznek. Az érdekvédelmi képviselők elérhetőségéről történő tájékoztatás.	Rábcamenti Községek Önkormányzatainak Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatának vezetője	2028. 01. 31. (hétfő)	Segítségét kérő lakosok számának változása.	Humán: Rábcamenti Községek Önkormányzatainak Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálatának szakemberei. Technikai: informatikai háttér. Pénzügyi: prevenció anyagok költségei	A krízishelyzetbe kerülő lakosok biztonságban érzik magukat.	Nem releváns
---	---	--	---	---	--	--	--	-----------------------	---	---	--	--------------

IV. Az idősök esélyegyenlősége

1	Informatikai tudás bővítése	Az idősök informatikai tudása alacsony, a webes felületen elérhető hivatalos ügyek intézésének lehetőségénél hátrányban vannak a fiatalabb korosztályhoz képest.	Rövid távon: szintfelmérés és képzési igény pontos felmérése. Középtávon: képzések szervezése. Hosszú távon: Az idős korosztály nagy létszámában birtokoljon alapszintű informatikai tudást.	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati lehetőségek kihasználásával, de helyi kezdeményezéssel is alapfokú tanfolyamok szervezése. Géppark és személyzet biztosítása.	Börcs Község Önkormányzatának polgármestere	2028. 01. 31. (hétfő)	Legalább alapszintű informatikai tudással rendelkező idős lakosok Börcsön	Humán: a képzéseket, oktatásokat végző szakemberek. Pénzügyi: a képzések, oktatások költségei. Technikai: az informatikai képzések technikai feltételei adottak az IKSZT épületében. Pályázati lehetőségek függvényében folyamatosan és hosszú távon fenntartható.	Pályázati lehetőségek függvényében és hosszú távon fenntartható.	nem releváns
---	-----------------------------	--	--	--------------------------------	--	---	---	-----------------------	---	--	--	--------------

2	Idősök biztonság érzetének javítása	Az egyedül maradt idős emberek nem mindig érzik magukat teljes biztonságban. Cél a jelenlegi közbiztonság szintjének fokozása	Rövid távon: feltérképezni az egyedül élő és a 70 év feletti lakosok által lakott ingatlanokat. Középtávon: helyi polgárőrség megszervezése. Hosszú távon: idősök, egyedül élő idősök biztonságérezetének javulása.	Börcs Község önkormányzatának Szociális Rendelete	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti	Polgárőr Egyesület létrehozásának megszervezése Börcsön	Börcs Község Önkormányzatának polgármestere	2028. 01. 31. (hétfő)	A lakosok közbiztonsággal kapcsolatos elégedettségének felmérése kérdőívvel megkérdezéssel.	Humán: a járőrszolgálatot adó polgárőrök. Technikai: polgárőr járőrautó, a polgárőrök technikai felszereltsége. Pénzügyi: a technikai eszközök, üzemanyag költség pénzügyi háttere.	Az idős lakosok számára biztonságosabb környezet biztosítása.	nem releváns
---	-------------------------------------	---	---	---	---	---	---	-----------------------	---	---	---	--------------

					Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogymosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió							
3	Egyedül maradt idősök ellátásának biztosítása	Ez egyedül maradt börcsi lakosok lakosok ellátása nem minden esetben biztosított	Rövid távon: az egyedül maradt idősök számának, igényeinek feltérképezése. Középtávon: házi segítségnyújtás létrehozása. Hosszú távon: a létrehozott házi segítségnyújtás fenntartása, ezáltal az egyedül maradt idős lakosok ellátása	Börcs Község Önkormányzatának Szociális Rendelete. Magyarország Alaptörvénye	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogymosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A szociális szolgáltatás bővítés keretein belül, a házi segítségnyújtás kiépítése a leendő igénybe vevők igényfelmérése után, előgondozás. A gondozási igények folyamatos értékelése. Új ellátottak, igénybe vevők szervezése.	Börcs Község Önkormányzatának polgármestere	2028. 01. 31. (hétfő)	A házi segítségnyújtással ellátott egyedül maradt idős lakosok száma.	Humán: az egyedül maradt idős betegek ellátását végző személy. Technikai: az idős egyedül maradt lakosok ellátásához szükséges technikai eszközök. Pénzügyi: az ellátás költségei.		nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	A járdák akadálymentesítésének ösztönzése	A község területén a járdák nincsenek akadálymentesítve, amely problémát okoz a fogyatékkal élő emberek közlekedésében	Rövidtávon: a járdák állapotának felmérése, akadálymentesítési lehetőségek feltérképezése. Középtávon: Az akadálymentesítési munkák megkezdése. Hosszútávon: az akadálymentesítés széleskörű megvalósítása a járdák építése során.	Börcs Község Helyi Építési Szabályzata, Településrendezési terv.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogymosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Akadálymentesítés érintett járdák felmérése, rögzítése. Árajánlatok kérése a kivitelezési munkákra. A beruházások megkezdése, ezáltal a járdák akadálymentesítése.	Börcs Község Önkormányzatának polgármestere	2028. 01. 31. (hétfő)	Akadálymentesített járdák hosszának alakulása Börcs község területén	Humán erőforrás: az építkezést végző szakemberek, segéd munkások. Pénzügyi feltételek: járdaépítés során felhasznált anyagköltség. Technikai: a járdaépítés technikai feltételei.		Nem releváns
2	Közintézmények akadálymentesítése	Börcs Községben csak az Integrált Községi és Szolgáltató Tér épülete akadálymentesített. Az általános iskola, óvoda és az Önkormányzat épülete nem akadálymentesített	Rövid távon: a tervezési munkákra szerződések előkészítése. Középtávon: A közintézmények akadálymentesítésének megtervezése. Hosszú távon: A közintézmények teljes körű akadálymentesítése.	Börcs Község építési szabályzata, Településfejlesztési terv.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-	A közintézmények akadálymentesítése céljából tervezési és építési munkákra árajánlatot kérünk be. Felmérjük az építések várható költségét. Pályázati lehetőségeket figyeljük	Börcs Község Önkormányzatának polgármestere	2028. 01. 31. (hétfő)		Humán: a tervezést és a kivitelezési munkákat elvégző szakemberek. Technikai: a tervezési és kivitelezési munkák eszköz szükséglete. Pénzügyi: az akadálymentesítési munkák pénzügyi	Teljesen akadálymentesített környezet biztosítása a településen élőknek.	Nem releváns

					2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010- 2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022), (2023- 2024) • Országos Fogyatékoságü gyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztés i Konceptió					szüksége		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----------	--	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Börcs község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Börcs Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 68/2023.(XI.30.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Börcs Község Önkormányzata

J e g y z ő k ö n y v i k i v o n a t

Készült: Börcs Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2023. november 30-án tartott rendes ülésén felvett jegyzőkönyvéből.

Tárgy: 9.) Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

Börcs Község Önkormányzatának képviselő - testülete a témával kapcsolatban 5 igen szavazattal, 0 tartózkodással, 0 nem szavazattal a következő határozatot hozta:

68/2023. /XI.30./ képviselő-testületi határozat

Börcs Község Önkormányzata Képviselő-testülete

e l f o g a d j a - a jegyzőkönyv X. számú mellékletében található tartalommal - Börcs Község Önkormányzatának

Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2023-2028
időszakra vonatkozóan.

Felelős: Rácz Róbert polgármester

Határidő: azonnal

Rácz Róbert sk.
polgármester

dr. Dukkon Eszter sk.
jegyző

A kivonat hiteles:

Börcs, 2024. január 29.

.....
Ivánkovits Zsoltné
kirendeltség-vezető